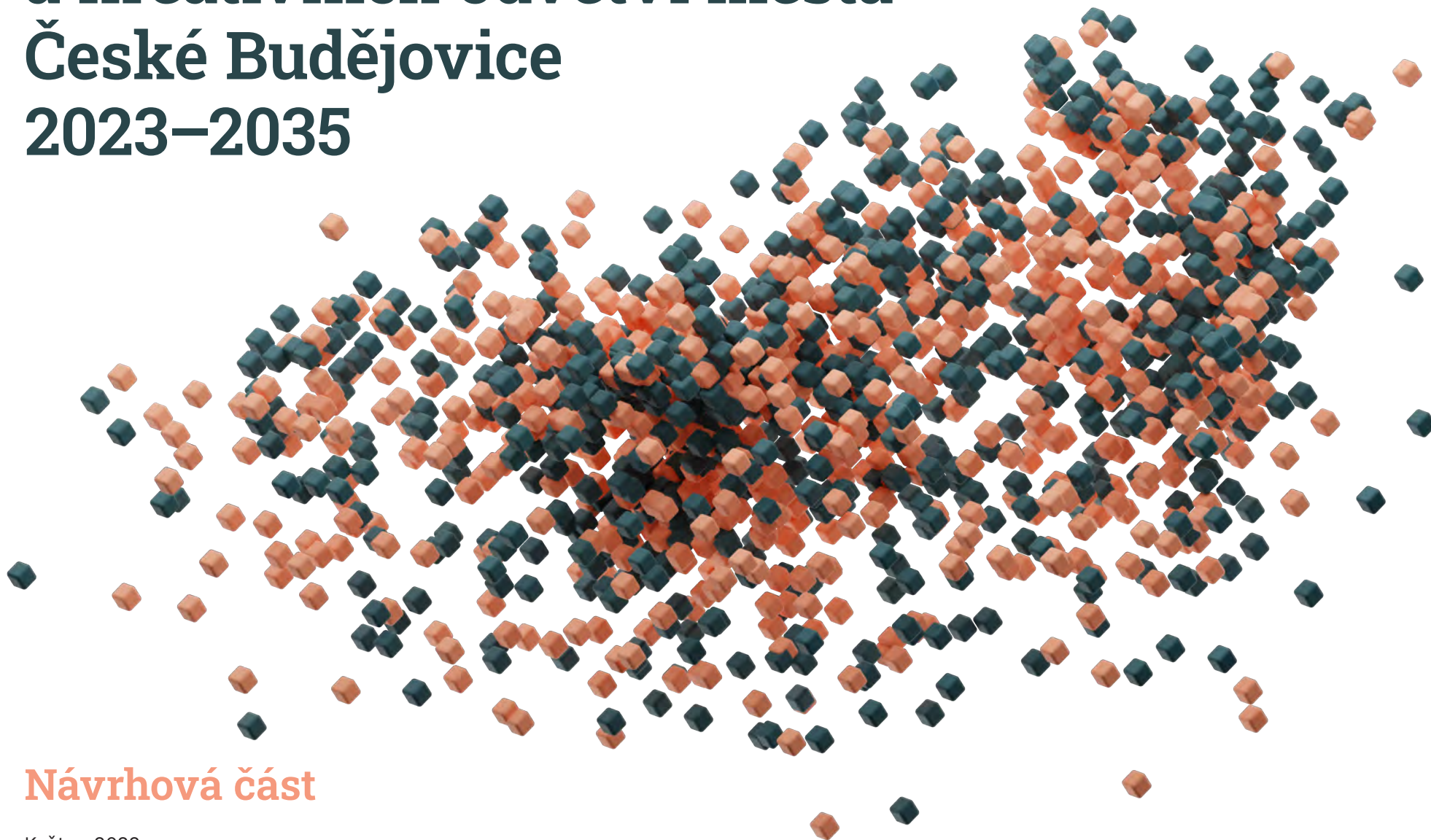
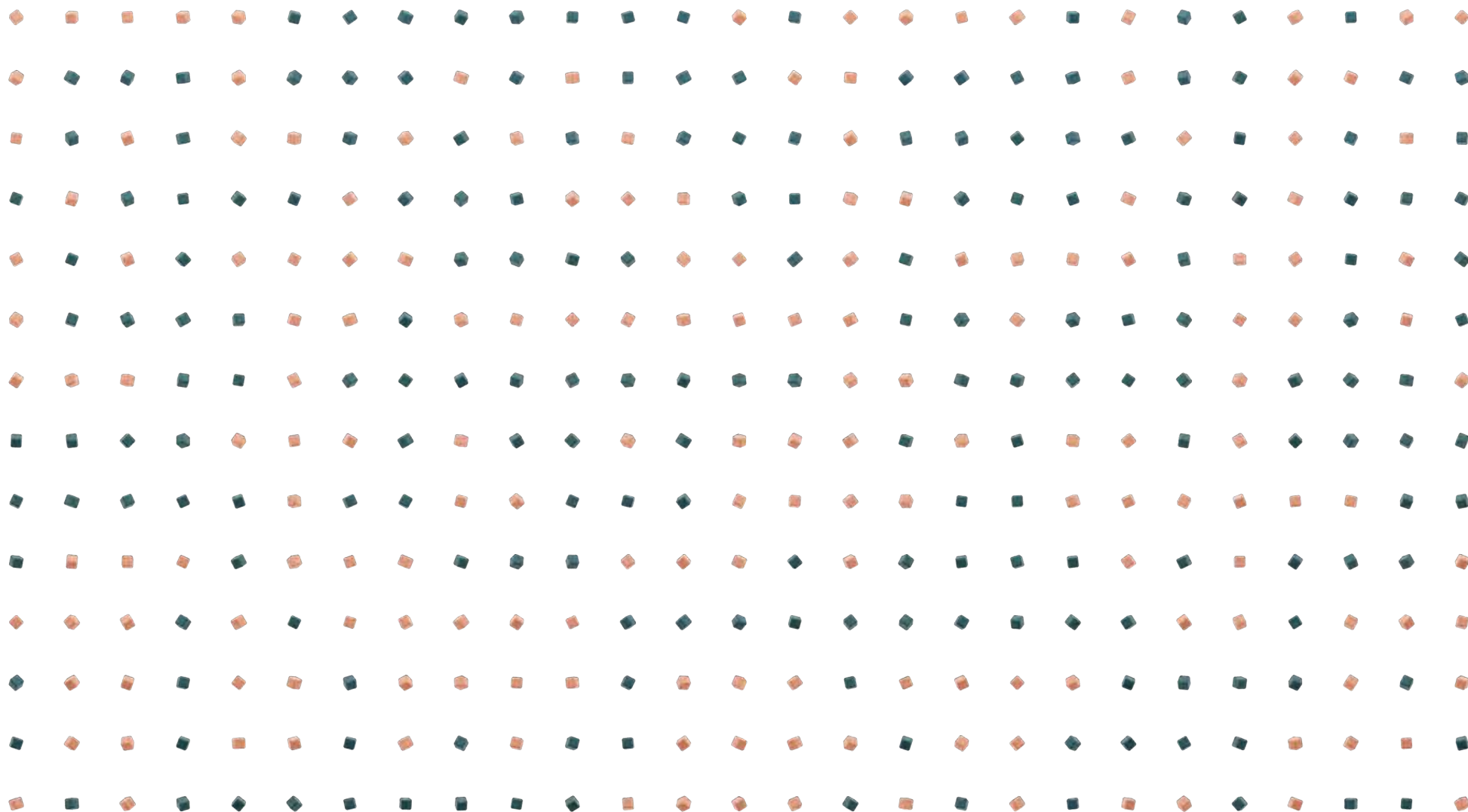

Strategie rozvoje kultury a kreativních odvětví města České Budějovice 2023–2035

Návrhová část

Květen 2022

Zpracovatelé:
Tereza Raabová, Tereza Jetelová, Ondřej Špaček
KROKEM s. r. o., KREIA group

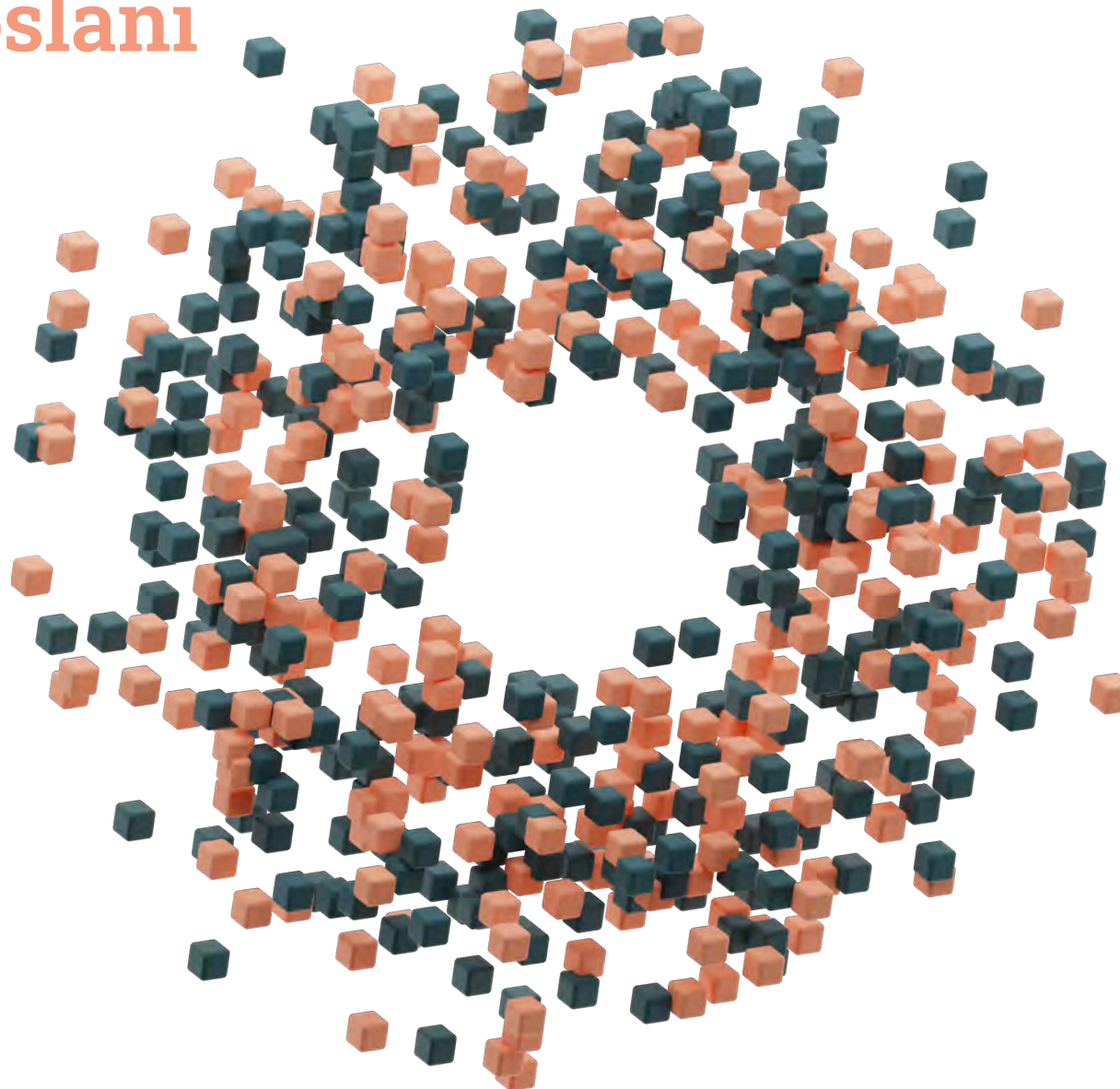

Obsah

	Představení a poslání dokumentu	4
01	Úvod	10
02	Význam kultury a kreativních odvětví pro České Budějovice, cílové skupiny, financování strategie	15
03	Východiska analytické části	22
04	Návrhová část	27
	Vize, průřezové hodnoty, prioritní oblasti a cíle	28
	Prioritní oblast 1: Pečujeme o podmínky pro rozvoj kultury	37
	Prioritní oblast 2: Propojujeme kulturu s lidmi, talenty s příležitostmi, historii s budoucností	48
	Prioritní oblast 3: Tvoříme kulturu přístupnou, udržitelnou, excelentní a profesionální	59
05	Implementační část	70

Představení dokumentu a jeho poslání

Autor kapitoly:
Tomáš Hrivnák, hrivnak.cz

V kostce

Kultura pozitivně ovlivňuje kvalitu života v našem městě.

Má prokazatelné ekonomické i sociální dopady na obyvatele města i návštěvníky. Díky ní město lépe prosperuje. Proto v rozvoji a podpoře kultury musíme pokračovat a dávat do ní více peněz.

It's only Rock'n'Roll

... není jen titul alba skupiny Rolling Stones. Je to i metafora, kterou často začínají debaty a spory o funkci kultury, o její rozvoj, financování, řízení, podporu. Jít, nebo nejít na koncert, do divadla či na výstavu totiž samozřejmě není tak zásadní otázka jako zda mít, nebo nemít kde bydlet, co jíst nebo kde pracovat. **It's only rock'n'roll. Nejde o život.**

Méně zřejmé je však to, že právě „kulturní rock'n'roll“ je **v moderním světě také tím, co roztáčí kola jeho průmyslu a vytváří nezanedbatelnou přidanou hodnotu.** Kde včera syčela pára zpracovatelského průmyslu, dnes syčí kávovary v kuchyňkách coworkingových center. Nová generace iPhone netelefonuje o nic lépe než ta předchozí a stejně jako všechny konkurenční značky se i ona vyrábí v nějaké fabrice v Číně. Odpověď na otázku, proč jsou statisíce Čechů ochotni utratit celou průměrnou měsíční mzdu za nový iPhone však tkví v jeho „kultuře“: o čem vypovídá, co symbolizuje, k jaké verzi světa patří.

Z této perspektivy se najednou kultura jeví úplně jinak: už není **jenom a především kratochvílí**, nýbrž tvůrčí silou. Kultura zkrátka vytváří „verze světa“, kterým lze rozumět, vztahovat se k nim, navštěvovat je nebo si je rovnou kupovat právě prostřednictvím služeb a výrobků.

**Zásadní
otázky**

**Verze kultury,
verze světa**

**Kultura
je tvůrčí síla**

Lepší my

Kultura kromě prokazatelné ekonomické hodnoty vytváří samozřejmě i hodnotu společenskou, a nakonec i individuální: znovu a znovu nám umožňuje **stávat se stále lepšími verzemi našich já. Jak?**

01

Jednak nám kultura dává možnost být spolu, a **hlavně si na toto bytí spolu dělat čas**. Po zkušenostech covidových let to není nic samozřejmého, a přitom je to nesmírně důležité. Člověk je vždy spíše lidé a my, vytrženi z živého prostředí lidského společenství se ztrácíme jak loňský sníh.

02

Dále nám kultura nabízí **bezpečný a společný prostor**, v němž se můžeme v klidu pokoušet porozumět světu a jeho dynamice. Reprezentuje-li politika spíše konfrontaci a dělení na my a oni, v kultuře máme vždy možnost rozdíly překlenout. **Kultura se provozuje společně.**

03

A nakonec, kultura opravdu vytváří ekonomické efekty – nejen ty zjevné, související s turistickým ruchem nebo s počtem lidí, kteří si koupí vstupenky do divadla, ale také ty méně patrné, avšak o to silnější: **přitahuje vzdělané lidi, kapitál a zejména – mezinárodní pozornost**. Současná ekonomika je totiž v jistém smyslu hlavně ekonomikou pozornosti.

Území zklidnění, růstu a národní pohody

Strategie, podle níž bychom v příštích více než deseti letech měli rozvíjet a podporovat kulturu v našem městě, tedy není jen plánem, jak lépe hrát rock'n'roll. **Je to plán zlepšování kvality života nás všech v Českých Budějovicích.**

Máme co nabídnout

A je tady ještě jeden důležitý aspekt: místní **kultura nám také umožňuje rozumět** tomu, kdo jsme, jak jsme se tady ocitli, případně co chceme se svým vlastním historickým „příběhem“ a identitou dělat. Jsme přesvědčeni, že i v tomto ohledu máme Česku, Evropě a světu co nabídnout.

Péče o jižní Čechy

České Budějovice jsou srdcem českého „jihu“ – nejen geografického, ale i toho psychologického a mytického: sídlí zde plodnost, čistota, přírodní i kulturní bohatost. Jižní Čechy jsou českou Florencií. Nemá smysl s tímto populárním vnímáním polemizovat – jižní Čechy jsou prostě **územím zklidnění, přírodního a přirozeného růstu a kolébkou pocitu národní pohody**. Kulturní strategie města toto téma zahrnuje a dále jej rozvíjí moderním a integrujícím způsobem jakožto motivu péče.

Jak se změní život našeho města díky naplňování této strategie

1. Obyvatelé Českých Budějovic budou celý rok hojně využívat kulturních příležitostí v reprezentativních budovách kulturních domů, Domu umění a Jihočeského divadla, ale i na nábřežích a v parcích.

2. Odbor kultury a cestovního ruchu se stane dobrým partákem pro kulturní organizátory. Pravidelných plánovacích setkání kulturní obce se bude účastnit většina všech kulturních aktérů.

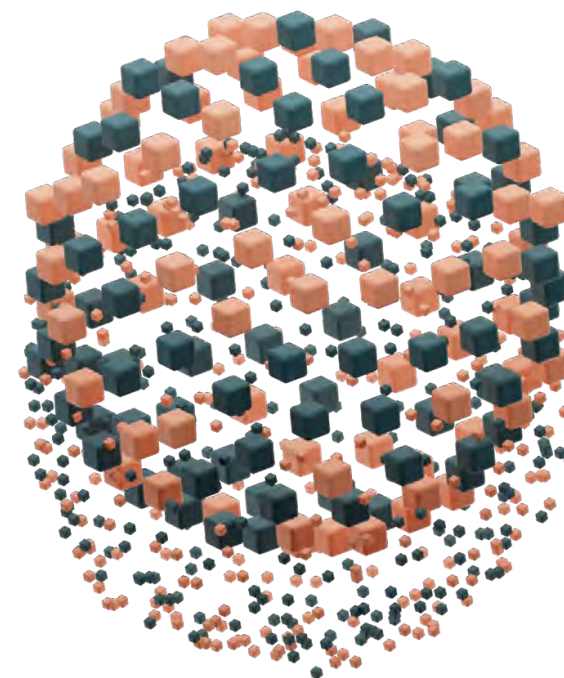
3. Nové, tradici zakládající komunitní akce v různých částech města umožní zapojení všech Českobudějovičáků, a kultura tak bude přispívat k lepšímu soužití nás všech.

4. Investice do kultury a podpora kreativních odvětví přinesou do našeho města více pracovních míst, ještě více soukromého kapitálu a příležitostí mladým lidem vracet se po studiích domů.

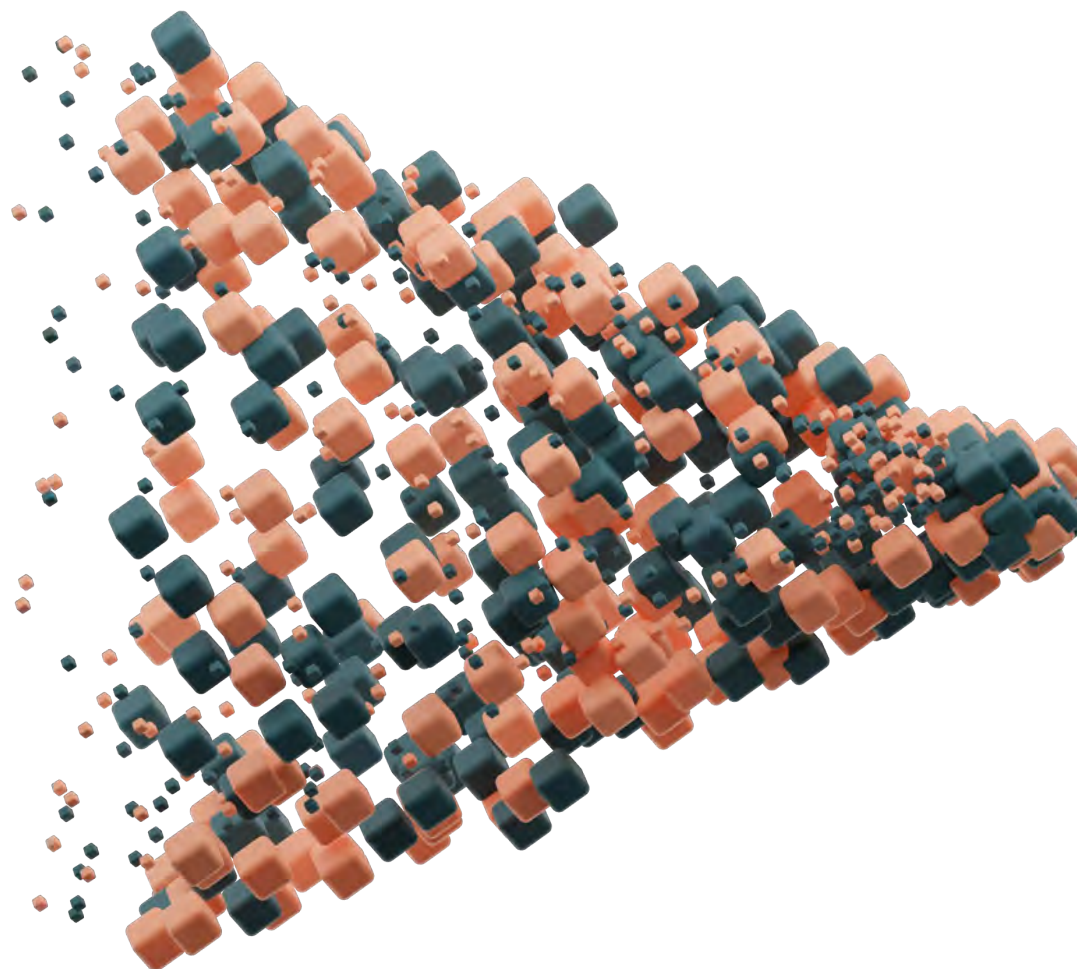
5. Jedno jestli techno nebo dechovka – České Budějovice budou mít svůj festival, který bude lákat návštěvníky z celé Evropy.

6. Spolupráce krajských, městských i soukromých kulturních organizací v rámci "kulturní čtvrti" Českých Budějovic u řeky Malše bude inspirací pro ostatní města.

7. V Českých Budějovicích bude jednoduše chtít žít každý.

I. Úvod

Co je strategie kultury?

Strategie rozvoje kultury a kreativních odvětví města České Budějovice je základním městským rozvojovým dokumentem pro oblast kultury a kreativity.

Jedná se o první strategický dokument tohoto druhu – do dnešní doby statutární město České Budějovice žádnou ucelenou koncepci či strategii rozvoje kultury a kreativních odvětví nedisponovalo.

Cílem dokumentu je ve spolupráci s klíčovými partnery vytvořit návrh celkové vize rozvoje kultury ve městě České Budějovice a dále pak stanovit podmínky vedoucí ke zlepšování stávající nabídky pro obyvatele a návštěvníky města.

Strategie obsahuje dlouhodobá řešení, která budou udržitelná i s ohledem na financování z veřejných rozpočtů a jsou založena na principu

podpory diverzity kulturní nabídky. Vznik tohoto materiálu by měl podpořit nejen koncepční přístup v oblasti kultury, který navazuje na strategické plánování měst, ale také kandidaturu na titul Evropské hlavní město kultury 2028.

V souladu s evropskými trendy se strategie neomezuje na kulturu v úzkém smyslu slova, ale cílí na potenciál kultury rozvíjet celé město (jeho fyzické prostředí, identitu a značku) a jeho občanskou společnost (tj. komunitní rozvoj a kvalitu života).

Jaké si strategie klade cíle?

- Analyzovat stav a podmínky fungování kultury na úrovni města a navrhnout opatření pro jejich zlepšení za účelem zajištění udržitelného rozvoje kultury a kulturních a kreativních odvětví.

- Definovat roli kultury v kontextu strategického směřování statutárního města České Budějovice.

- Stanovit roli města v oblasti kultury a umění a vytyčit zapojení dalších institucí či aktérů.

- Zdokonalit koncepci systému správy a podpory kultury (posílit orientaci na strategické řízení a monitoring), zefektivnit grantové řízení, přinést inovativní (neekonomické) přístupy v podpoře kultury.

- Připravit sdílenou vizi rozvoje kulturně-kreativního kapitálu města, která přispěje k řešení současných socio-ekonomických problémů a k větší konkurenceschopnosti města (odliv lidského kapitálu, atraktivita lokality apod.).

- Vymezit role městských organizací v kultuře, jež zřizuje statutární město České Budějovice.

Metodika

Zpracovávaná strategie odpovídá doporučené struktuře a metodickému postupu pro tvorbu strategických dokumentů v ČR (Metodika přípravy veřejných strategií. MMR, 2018.) a je v souladu s evropskými trendy tak, aby odpovídala nárokům kandidatury na Evropské hlavní město kultury 2028.

01 Formulace předběžné vize

(vrcholové strategické dokumenty, dlouhodobé záměry a vize, reakce na vnější prostředí apod.)

02 Tvorba strategie

(aplikace Metodiky přípravy veřejných strategií)

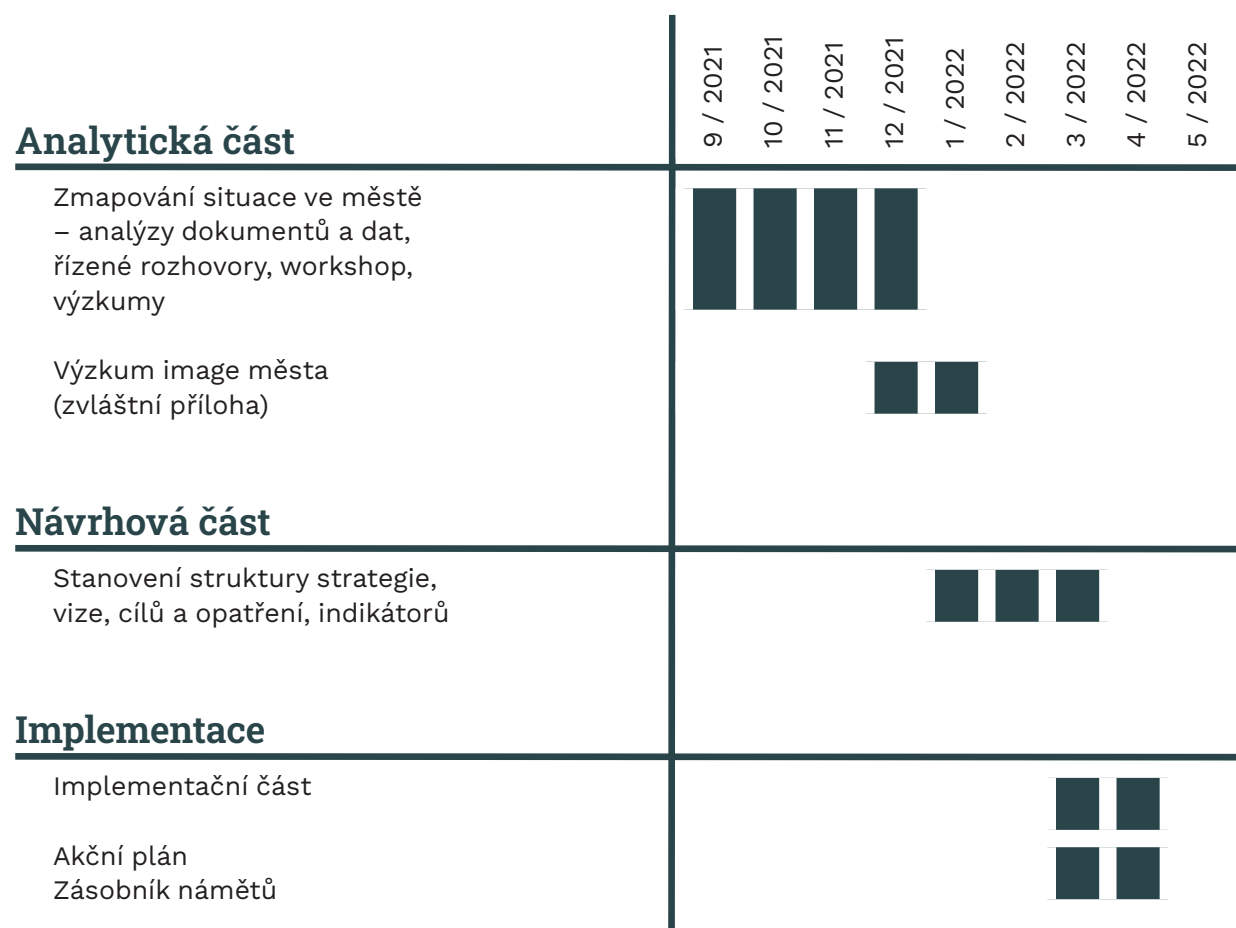
1. Identifikace potřeby tvorby strategie
2. Nastavení přípravy strategie (projektu)
3. Analytická a prognostická fáze (průběžná)
4. Stanovení strategického směřování
5. Rozpracování strategie
6. Nastavení implementace, financování a vyhodnocování strategie
7. Schvalování strategie

03 Implementace strategie

(realizace strategie, její průběžné monitorování a evaluace, závěrečné vyhodnocení)

Harmonogram projektu

Strategie vznikala od září 2021 do konce dubna 2022, aby mohla být orgány města schválena do konce června 2022, a městu tak umožnila v září 2022 podat přihlášku do soutěže o titul Evropské hlavní město kultury (EHMK).

Seznam zkratk

ČR	Česká republika
DK	dům kultury (DK Metropol)
EHMK	Evropské hlavní město kultury
EU	Evropská unie
JCCR	Jihočeská centrála cestovního ruchu
JČU	Jihočeská univerzita
JVTP	Jihočeský vědeckotechnologický park
KD	kulturní dům (KD Slavie, KD Vltava)
KKP	kulturní a kreativní průmysly (hudební a filmový průmysl, design, architektura, videohry aj.)
KKO	kulturní a kreativní odvětví (širší oblast navazující na kulturu, zahrnuje kulturní a kreativní průmysly)
MMČB	Magistrát města České Budějovice
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky
MPR	městská památková rezervace
MŠ, ZŠ, SŠ, VŠ	mateřská škola, základní škola, střední škola, vysoká škola
OKCR	Odbor kultury a cestovního ruchu Magistrátu města České Budějovice
p. o.	příspěvková organizace
TIC	turistické a informační centrum
Z. S.	zapsaný spolek
Z. Ú.	zapsaný ústav

Participativní přístup

Na podobě dokumentu a průběžných dílčích výstupech spolupracovali zástupci politické reprezentace, pracovníci klíčových odborů, členové Kulturní komise rady města a řada dalších. Mezi nimi byli zejména:

- **Juraj Thoma** – 1. náměstek primátora města České Budějovice pro územní plán, strategický plán a rozvoj, kulturu
- **Tomáš Chovanec** – náměstek primátora města České Budějovice pro školství a sociální věci
- **Ivo Moravec** – náměstek primátora města České Budějovice pro správu veřejných statků, veřejné zakázky, životní prostředí
- **Viktor Vojtko** – člen rady města České Budějovice pro informační technologie, cestovní ruch
- **Iva Sedláková** – vedoucí Odboru kultury a cestovního ruchu Magistrátu města České Budějovice
- **Kristýna Koutská** – Oddělení kultury Odboru kultury a cestovního ruchu Magistrátu města České Budějovice
- **Dagmar Baumruková** – vedoucí Odboru rozvoje a veřejných zakázek Magistrátu města České Budějovice
- **Pavel Hroch** – náměstek hejtmana Jihočeského kraje
- **Patrik Červák** – vedoucí Odboru kultury a památkové péče Krajského úřadu Jihočeského kraje

- **Monika Zárybnická** – Oddělení kultury a zřizovaných organizací Odboru kultury a památkové péče Krajského úřadu Jihočeského kraje
- **Radim Beránek, Jan Kubeš, Hynek Látal, Michala Piskačová, Daniel Turek** a další – předseda a členové Kulturní komise rady města

Dalšími klíčovými osobami byli ředitelé příspěvkových organizací, zejména ředitel Jihočeského divadla **Lukáš Průdek**, ale i zástupci kulturních organizací zřizovaných krajem.

Na výsledné tvorbě strategie a organizaci workshopů se podílel také spolek Budějovice 2028 z. s., který byl městem pověřen přípravou kandidatury města na Evropské hlavní město kultury. Za tým spolku nesl za přípravu Strategie odpovědnost **Ondřej Kašpárek**.

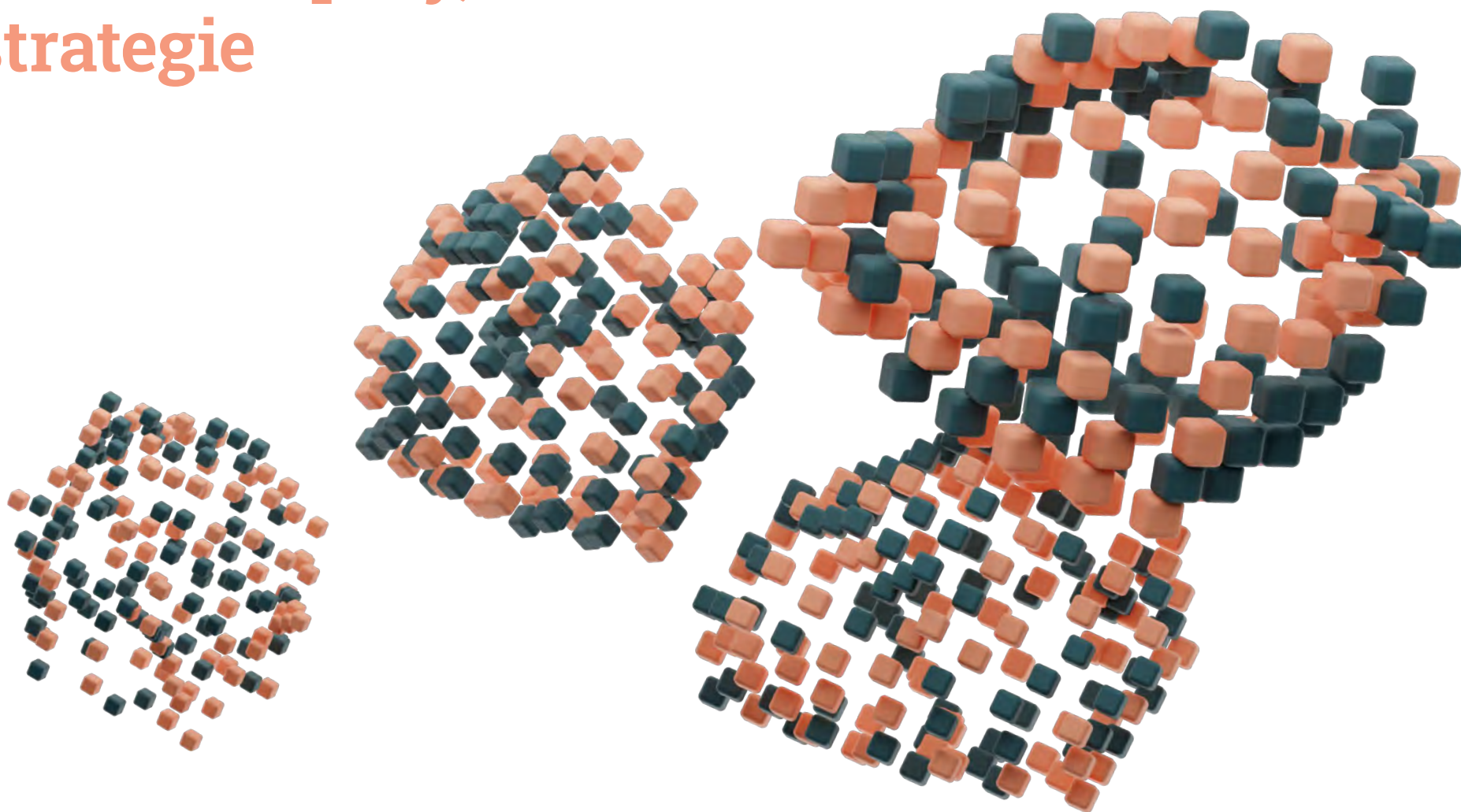
Celkově bylo do přípravy Strategie zapojeno cca 200 osob a více než 50 organizací osobně (formou workshopů, řízených rozhovorů, pracovních skupin, konzultací apod.) a cca 2200 osob formou výzkumů.

Do přípravy analytické a návrhové části byli zapojeni hlavní aktéři z organizací zřizovaných městem i krajem, aktéři z nezřizované kulturní scény, podnikatelského sektoru KKO v Českých Budějovicích i organizací z oblasti cestovního ruchu a vzdělávání.

Aktéři se do zpracování strategie zapojovali formou:

- 3 dotazníkových výzkumů,
- desítek řízených rozhovorů,
- 4 otevřených workshopů, z toho 2 probíhaly hybridně, tj. živě i online (26. 11. 2021, 11. 2. 2022, 11. 4. 2022, 3. 5. 2022),
- pracovních skupin ke klíčovým a průřezovým tématům,
- desítek schůzek a neformálních setkání nad konkrétními tématy,
- připomínkování průběžných výstupů napřímo.

II. Význam kultury a kreativních odvětví pro České Budějovice, cílové skupiny, financování strategie

Význam kultury a kreativních odvětví

Kultura přináší především hodnoty, které nejsou snadno měřitelné a často nejsou ani viditelné v krátkém časovém horizontu. Kultura má především významné sociální, vzdělávací, psychologické a zdravotní přínosy a pozitivní dopady na celkovou kvalitu života lidí.

A to nejen na kvalitu života přímých návštěvníků kulturních zařízení a akcí, nýbrž i těch, kteří využívají přínosy kultury a kulturního prostředí místa nepřímo tím, že žijí ve městě, které má např. vlastní operu, balet, scénu pro děti a mládež, filharmonii, knihovny, klubovou scénu, muzea, galerie, ateliéry či hudební školy. Přesto je zcela namístě mluvit i o ekonomických dopadech kultury. Například podle studie *The Cultural and Creative Cities Monitor*¹ mají tzv. kulturní a kreativní evropská města v porovnání s ostatními evropskými městy v průměru:

- o 19 % více pracovních míst,
- o 8 % více mladých lidí ve věku 20–34 let,
- o 73 % více studentů ve vyšším vzdělávání,
- o 15 % více vysokoškolsky vzdělaných lidí,
- o 22 % více obyvatel z jiných zemí EU.

Tatáž studie navíc dokazuje silnou pozitivní korelaci mezi umístěním města v indexu kultury a kreativity a výši jeho HDP na obyvatele a mírou jeho ekonomického růstu. Zjednodušeně řečeno, kulturní a kreativní města vykazují vyšší HDP a vyšší ekonomický růst.

V dlouhodobém horizontu má kultura a kreativní odvětví naprosto zásadní význam pro rozvoj kreativity, ekonomické prosperity, veřejného prostoru, vzdělanosti a kulturního a sociálního kapitálu obyvatel města.

- Kultura má schopnost zvyšovat kvalitu života ve městě a mít značné spill-over efekty (přesahy) a ekonomické externality.
- Kultura je důležitým motorem cestovního ruchu, láká návštěvníky, kteří ve městě utrácejí peníze také za ubytování, stravování a další služby a zboží.
- Kulturní vyžití je důležitým faktorem pro výběr vysoké školy, ale i pro výběr města, kde zakotví mladé rodiny a kde se dobře pracuje a žije.
- I díky vyspělému kulturnímu prostředí zahrnujícímu jazykově bezbariérové obory jako je např. tanec či hudba se město stává dobrým cílem pro zahraniční investice a investory.
- Kultura má také schopnost revitalizovat brownfieldy a rozvojová území. Ukazuje na nedostatky ve společnosti i ve veřejném prostoru města, čímž celou místní společnost posouvá dopředu.

Strategie obsahuje řadu inspirací a příkladů dobré praxe z jiných měst v Česku i zahraničí. Naplněním či naplňováním cílů vytyčených v dokumentu se město České Budějovice zařadí na mapu evropských měst, která jsou známá nejen bohatou kulturní nabídkou, ale i vysokou kvalitou života a atraktivitou pro kreativní lidi a inovativní odvětví.

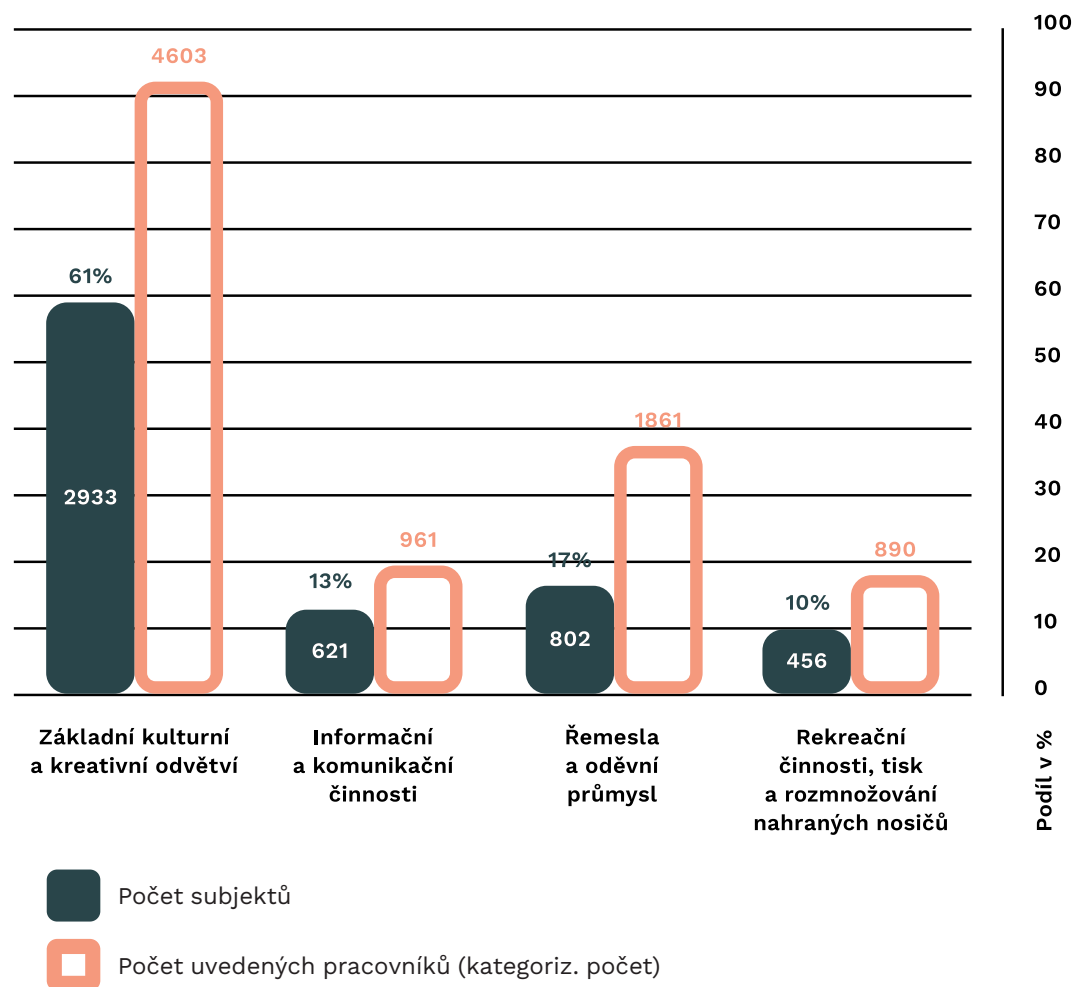
**... kulturní
a kreativní města
vykazují vyšší HDP
a vyšší ekonomický
růst.**

Pro koho je Strategie důležitá, koho ovlivní? / 1

Na základě mapování kulturních a kreativních odvětví dle Registru ekonomických subjektů (ČSÚ) bylo k září 2021 na vymezeném území zjištěno celkem **4 812 subjektů KKO** ve 4 modulech dle národní Metodiky mapování (Institut umění – Divadelní ústav, 2015), tj. **10,4 % ekonomických subjektů na území ORP České Budějovice**.²

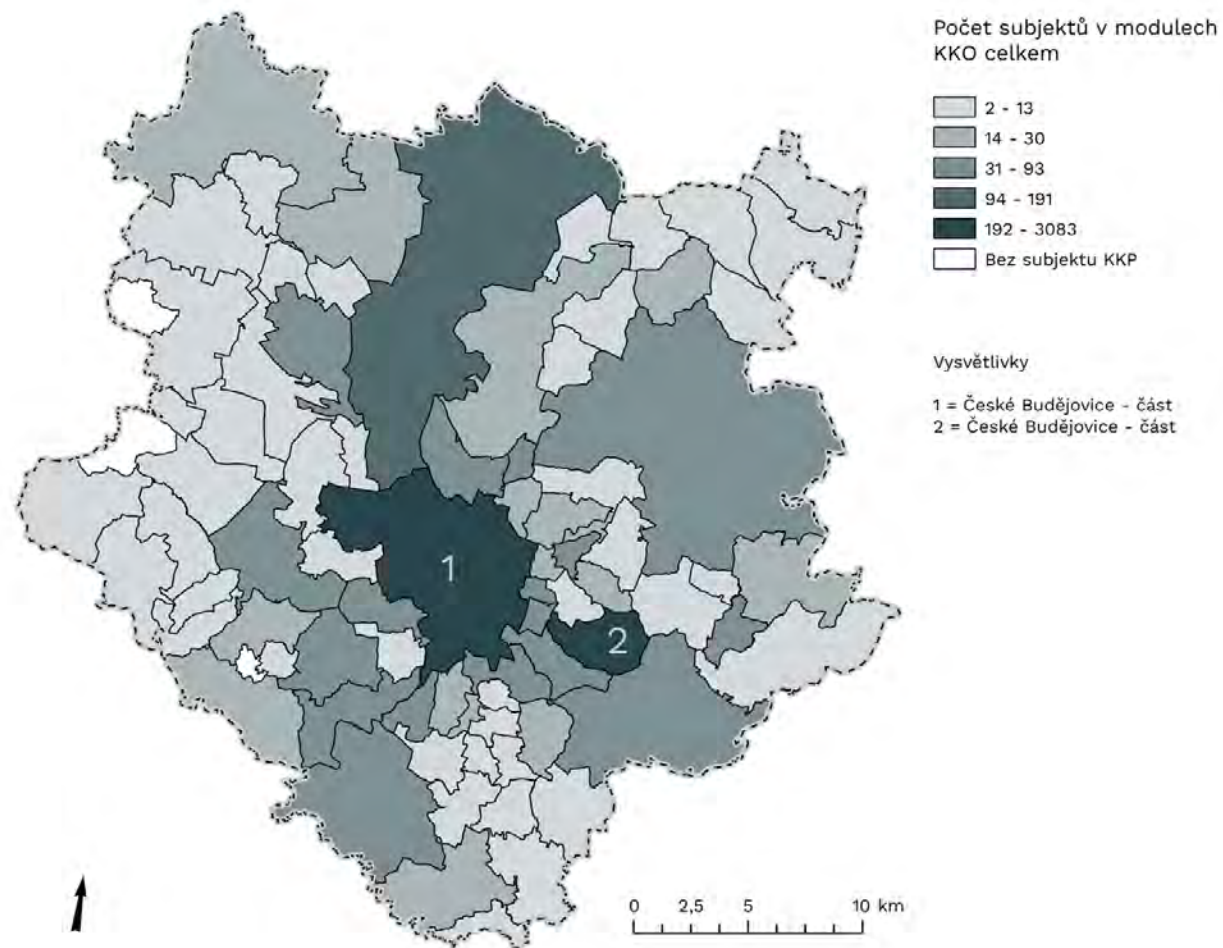
Z toho 92 % subjektů uvádí dohromady **8 315 pracovníků**, tj. cca **8–10 % zaměstnanosti v ORP**.

Počet subjektů v KKO dle modulů na území obcí v ORP České Budějovice k září 2021

Pro koho je Strategie důležitá, koho ovlivní? / 2

Počet subjektů v KKO na území obcí
v ORP České Budějovice k září 2021

Dopady kultury a kreativních odvětví na ekonomiku Českých Budějovic

Jak bylo uvedeno výše, kultura je ekonomicky silné odvětví i v rámci Českých Budějovic, zahrnuje **8–10 % pracovní síly** a **přes 10 % ekonomických subjektů** v ORP České Budějovice.

Nepřímé (multiplikační) ekonomické efekty kultury, včetně neziskových a dotovaných projektů a organizací, jsou zejména ve světě počítány už řadu let. Samostatné studie ekonomických dopadů byly zpracovány také v Českých Budějovicích pro Jihočeské divadlo a pro rekonstrukci a budoucí provoz kulturního domu Slavie. Výsledky analýz v obou případech prokázaly vysoké ekonomické přínosy pro město, kraj i stát, a to předně z pohledu zaměstnanosti, odvodů do veřejných rozpočtů či potenciálu pro investice. Dle výsledků uvedeného výzkumu **utratí návštěvníci čtyřsouborového Jihočeského divadla za návazné služby a zboží (stravování, ubytování, doprava, šaty, suvenýry apod.) 2× více než za samotnou vstupenku**. Divadlo díky tomu pomáhá v regionu zaměstnat 2–3× více lidí, než je počet jeho pracovníků. Téměř dvě třetiny návštěvníků navíc pochází z jiných obcí a měst. Jihočeské divadlo lze proto nesporně považovat za důležitého hráče místního cestovního ruchu. Samotné divadlo také využívá řadu místních dodavatelů a zaměstnává místní obyvatele. Z těchto důvodů je adekvátní pohlížet na městské výdaje pro divadlo i další kulturní organizace a projekty jako na investici, která se místní ekonomice nepřímo a se ziskem vrací.

Celkové ekonomické dopady Jihočeského divadla v roce 2018³

Rekapitulace

Celkové výdaje návštěvníků: 136 mil. Kč

Rozpočet JD: 179 mil. Kč

Celkový obrát ekonomiky: 414 mil. Kč

Hrubá přidaná hodnota (~HDP): 211 mil. Kč

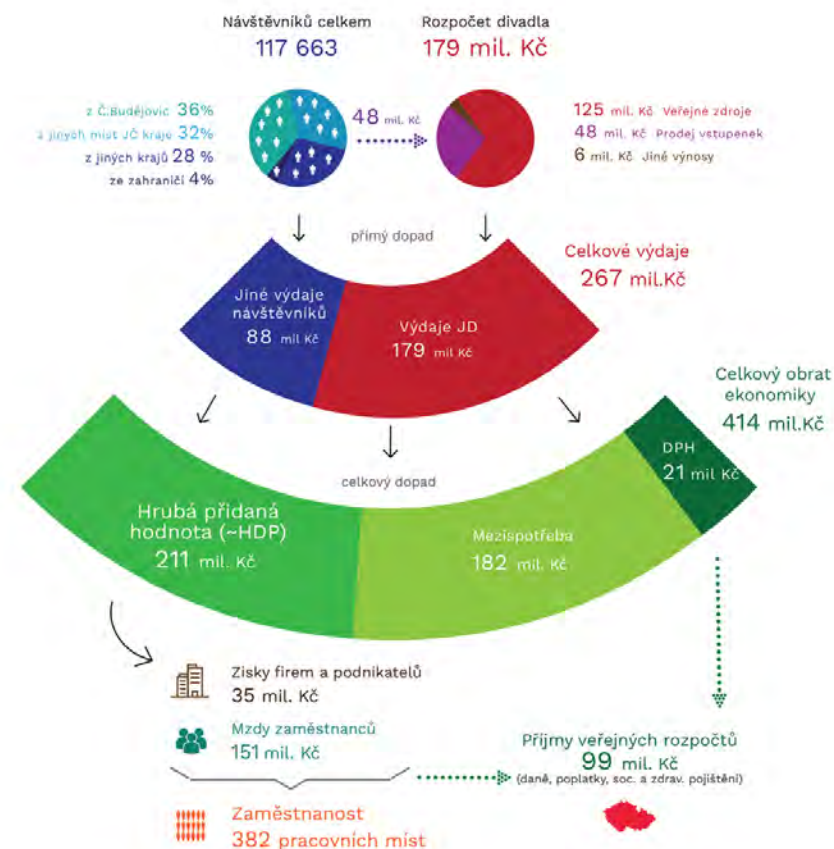
Příjmy veřejných rozpočtů: 99 mil. Kč

Zaměstnanost: 382 prac. míst

Jihočeské divadlo

EKONOMICKÉ DOPADY

Financování / 1

V roce 2019, před pandemií COVID-19, vynaložilo město České Budějovice na kulturu cca 164 milionů korun (započteny jsou řádky rozpočtu pododdílu Kultura 3311–3319; 3392). V následujících letech 2020 a 2021 se výdaje na kulturu zvýšily, zejména však kvůli nutnosti dorovnat výpadek tržeb Jihočeského divadla v souvislosti s pandemií a také kvůli rekonstrukci Otáčivého hlediště. Schválený rozpočet města České Budějovice na rok 2022 proto počítá s opětovným snížením příspěvku pro Jihočeské divadlo, a tudíž i se snížením celkových výdajů na kulturu na částku odpovídající úrovni roku 2019. Avšak vzhledem k tomu, že celkové výdaje města rostou (schválený rozpočet na rok 2022 je o cca 23 % vyšší než skutečné výdaje v roce 2019), **podíl této částky k celkovým výdajům města tím fakticky klesne až na 5,7 %.**

Ve schváleném rozpočtu města České Budějovice na rok 2022 se počítá s výdaji na kulturu ve výši 167,6 mil. Kč (5,7 %). Úroveň podílu 9 % by představovala 265 mil. Kč. Strategie proto doporučuje se k této úrovni přibližovat postupně v následujících 13 letech. V případě získání titulu Evropské hlavní město kultury lze očekávat dosažení tohoto cíle podstatně dříve.

Navýšení podílu odpovídá také globálnímu trendu rostoucího množství volného času, a tím i výdajů vyspělých států a měst na kulturu a volnočasové aktivity.

Strategie a Akční plán 2022–2023 (zvláštní příloha) představuje řadu konkrétních opatření a projektů formulujících, kam by měly finance směřovat, aby měly co největší sociální i ekonomický dopad na rozvoj města a kvalitu života jeho obyvatel. Strategie zároveň ukazuje cesty, jak zajistit také:

- Externí prostředky na rozvoj kultury včetně soukromých zdrojů (např. formou nadačního fondu, fondů EU, dárcovských programů apod.).
- Kooperativní financování více projektů.
- Vzájemné transfery s Jihočeským krajem na základě spolupráce městských a krajských organizací.

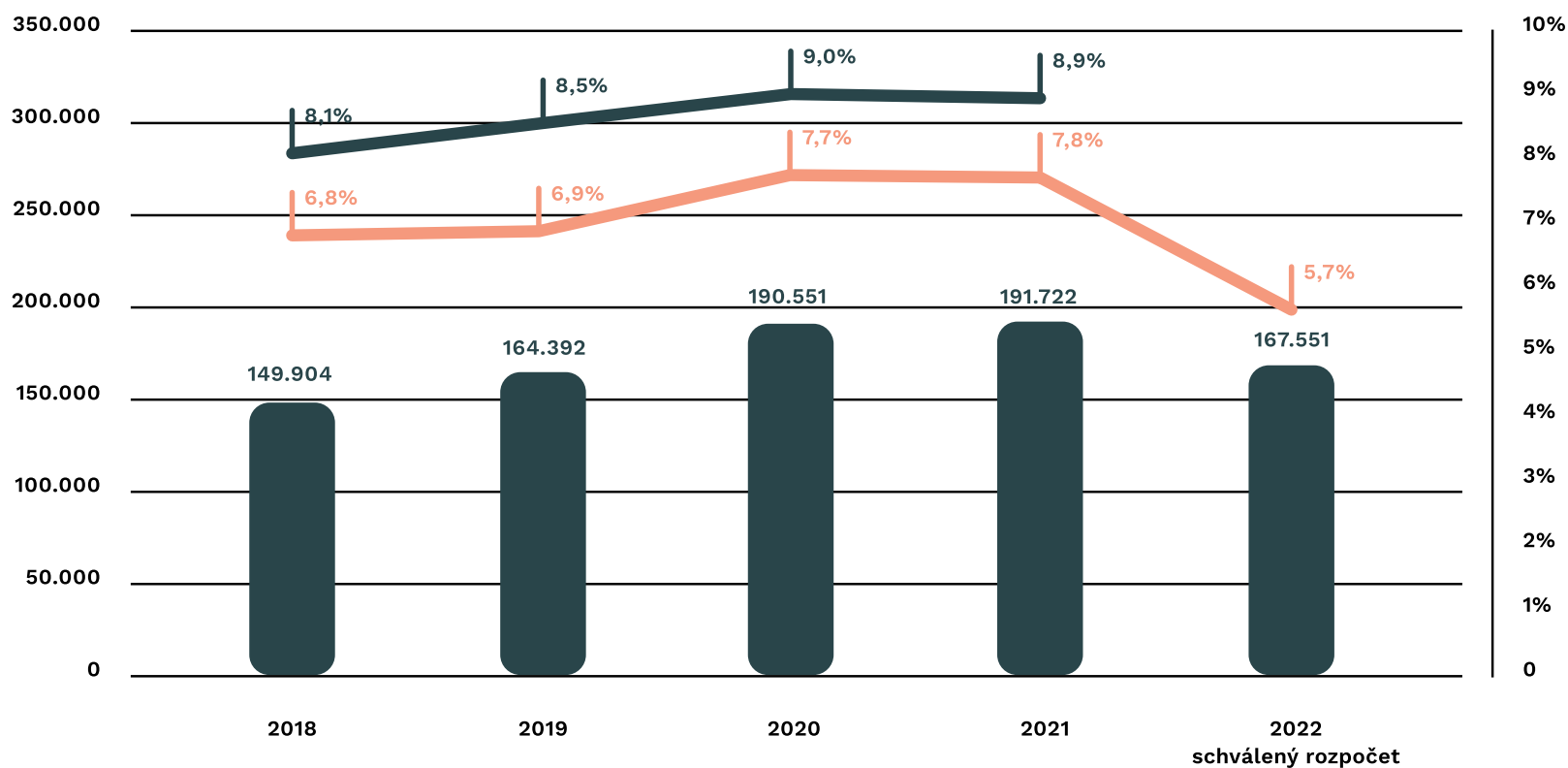
Strategie si klade za cíl do roku 2035 dosáhnout zvýšení výdajů na kulturu až na 9 % celkových výdajů města, resp. na úroveň průměru tohoto ukazatele v podobně velkých městech s vyspělým kulturním a kreativním sektorem, tj. v Liberci, Olomouci, Hradci Králové a Zlíně.

Graf >>>

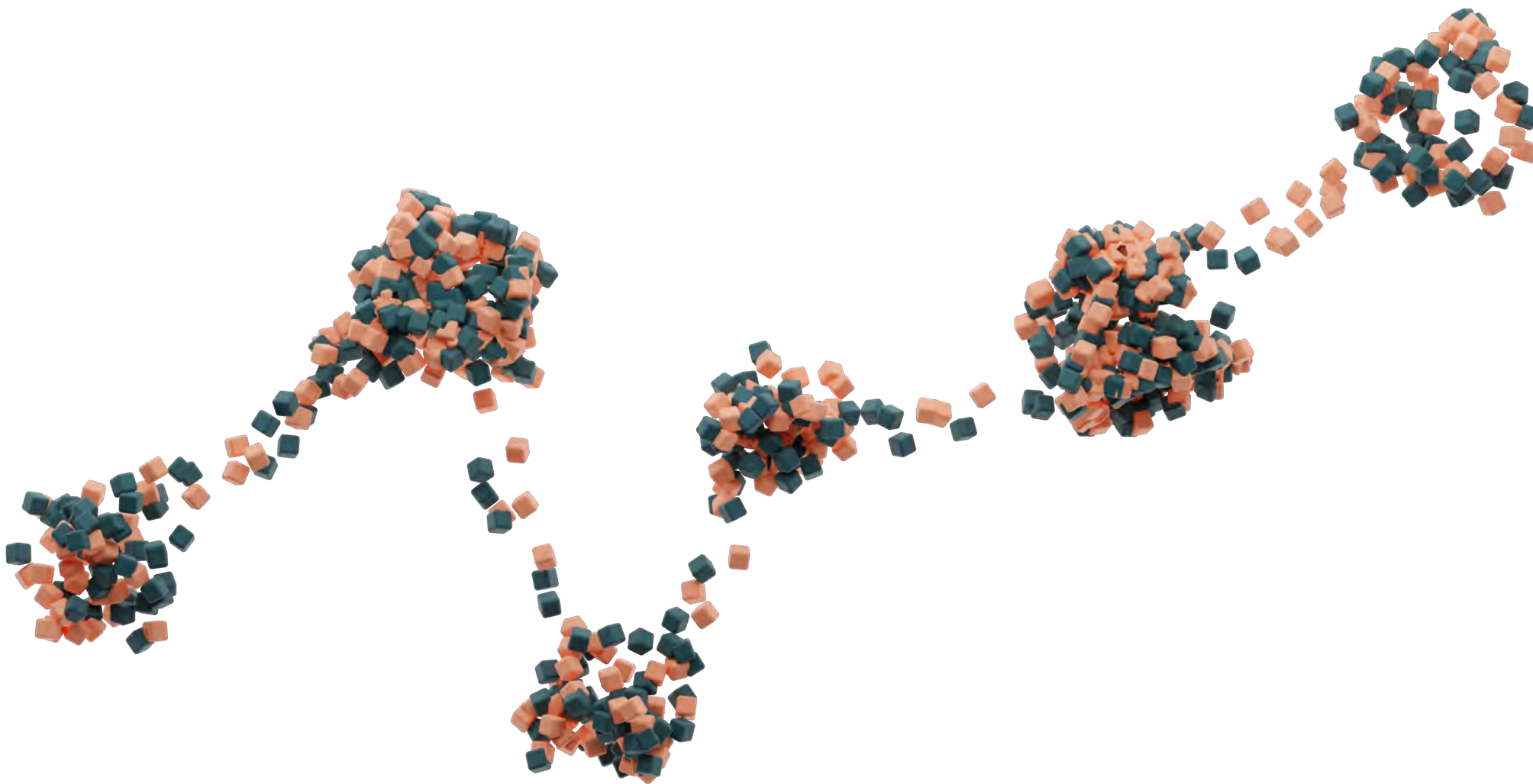
Financování / 2

Vývoj výdajů na kulturu (kap. 3311–3319, 3392),
Podíl na celkových výdajích města České Budějovice
a srovnatelných měst

- Průměr podílů výdajů na kulturu referenčních měst (Hradec Králové, Liberec, Olomouc, Zlín)
- České Budějovice – podíl výdajů na kulturu
- České Budějovice – výdaje na kulturu (v tis. Kč)

III. Východiska analytické části

Analytická část Strategie

V rámci analytické fáze pro tvorbu Strategie rozvoje kultury a kreativních odvětví města České Budějovice na období 2023–2035 bylo zpracováno celkem 7 dílčích analýz.

Analytická fáze se uskutečnila mezi zářím 2021 a začátkem ledna 2022 a v jejím rámci proběhl:

- **Sběr dat z mnoha zdrojů** (Český statistický úřad, Monitor státní pokladny, Ministerstvo kultury ČR, Magistrát statutárního města České Budějovice, KÚ Jihočeského kraje, destinační aj. organizace, webové stránky kulturních aktérů ve městě, další česká města, dřívější práce a zkušenosti zpracovatele atd.).

- **Desítky řízených rozhovorů** s kulturními aktéry, politiky, klíčovými úředníky a dalšími zainteresovanými osobami.

- **Participativní workshop** 26. 11. 2021 s více než 50 účastníky v Jihočeském divadle živě i online.

- **Několik výzkumů** (některé ve spolupráci s dalšími subjekty): výzkum mezi kulturními aktéry a zainteresovanými osobami, výzkum mezi obyvateli města dle kvótního výběru, výzkum image města, antropologický výzkum apod.

- K procesu tvorby Strategie **byl také vytvořen web** na adrese www.kultura-cb.cz. Web slouží jednak k informování odborné veřejnosti o Strategii, participativních setkáních a možnostech zapojit se, jednak k publikování dílčích i finálních výstupů.

Všechny dokumenty jsou zveřejněny na webu kandidatury Českých Budějovic na titul EHMK (www.budejovice2028.eu) a brzy budou dostupné i na webu města.

Mezi výstupy analytické fáze patří následující dílčí analýzy a zprávy:

SHRNUTÍ ANALYTICKÉ FÁZE (souhrnná zpráva)

Dílčí analýzy:

1. Základní socio-ekonomické podmínky pro rozvoj kultury a kreativních odvětví ve městě České Budějovice.
2. Analýza relevantních strategických dokumentů.
3. Analýza řízení a financování kultury ze strany města.
4. Mapování kulturních a kreativních odvětví v ORP České Budějovice.
5. Analýza aktuálních kulturních aktérů a kulturní infrastruktury – pravidelné kulturní akce ve městě, památková péče a kulturní dědictví, vzdělávací instituce v oblasti kultury.
6. Workshop k analytické části Strategie rozvoje kultury a kreativních odvětví města České Budějovice (výstup a závěry).
7. Výzkum mezi kulturními aktéry a dalšími zainteresovanými osobami (interpretace dat, závěry).

+ Výzkum image města mezi obyvateli celé ČR.

Hlavní východiska analytické části / 1

Analýza aktérů a infrastruktury

V Českých Budějovicích působí **řada kulturních aktérů z veřejné, komerční a neziskové sféry**. Důležitou páteří sítě kultury jsou **organizace zřizované městem** (Jihočeské divadlo, galerie v Domě umění) a **krajem** (Jihočeská filharmonie, Jihočeské muzeum, Jihočeská vědecká knihovna, Hvězdárna a planetárium, Alšova jihočeská galerie). **Nezávislá scéna není příliš silná**, zastupují ji většinou lidé, kteří kulturu ve městě organizují ve svém volném čase, a nejedná se o jejich primární práci a zdroj obživy.

Významným nedostatkem města je **nedostačující kulturní infrastruktura**. Městské kulturní organizace sídlí v budovách stavěných pro jiné účely, a chybějí tak prostory adekvátní pro standardní divadelní a hudební produkce a výstavní prostory. Nemoderní sály snižují uměleckou kvalitu a jsou významným limitem pro zvyšování návštěvnosti a umělecký rozvoj kulturních organizací. **Nedostatečné prostory** citelně limitují i pořádání větších českých či zahraničních produkcí. Problémem města je ale také to, že mnohé prostory jsou málo využívané nebo v soukromých rukou (KD Slavie, DK Metropol, sál Beseda).

Pravidelné kulturní a společenské akce

Během roku se v Budějovicích **koná řada akcí**, které jsou soustředěny převážně v centru města. Výraznou akcí je **Budějovický Majáles** pořádaný spolkem studentů. Mezi další významné akce patří **Město lidem, lidé městu** a soubory akcí **Léto ve městě** a **Advent ve městě**. Akce jsou zacíleny především na místní obyvatele. **Městu tak chybí událost**, která by pravidelně (každoročně) přilákala návštěvníky z jiných krajů či ze zahraničí.

Stávající akce jsou v průběhu roku poměrně dobře rozložené, jen **v prvním kvartálu jich je znatelně méně**, což může souviset s výše zmíněnou nedostatečnou kulturní infrastrukturou, zvláště s **absencí adekvátních vnitřních prostor**, ale i s načasováním schvalování grantů. **Kulturní dění se soustřeďuje v centru města** (náměstí Přemysla Otakara II., Piaristické náměstí) a v oblasti u řeky Malše, kde sídlí několik kulturních organizací a kde je i plánován další rozvoj veřejného prostoru. Pro svou polohu je k pořádání akcí vhodný také Sokolský ostrov a slepé rameno Malše. Na městských sídlištích se příliš kulturních organizací a aktérů nekoncentruje, což je ve městech velikosti Českých Budějovic poměrně obvyklé. I tak je zde však značný **nevyužitý potenciál kulturní infrastruktury** (např. KD Vltava a KC Máj) a komunitních a sousedských akcí.

Hlavní východiska analytické části / 2

Historické památky a kulturní dědictví

České Budějovice mají **velké množství kulturních památek a městskou památkovou rezervaci**. Město má zpracovaný **Program regenerace MPR**, město také majitelům památek poskytuje vlastní granty na opravy. Kulturní dědictví je zpřístupňováno veřejnosti, je zde však **prostor pro další rozvoj a větší přístupnost** a prezentaci hmotného i nehmotného dědictví (např. historie a slavných rodáků či obyvatel).

Umělecké vzdělávání

Umělecké vzdělávání **nemá v Českých Budějovicích silné zastoupení**. Ve městě chybí obory praktického uměleckého zaměření a progresivní kulturní a kreativní obory, jako je management kultury nebo kulturní produkce, ale i mediální studia, design, architektura nebo obory zaměřené na informační technologie. Jihočeská univerzita nabízí čtyři programy zaměřené spíše kulturně-historicko-filozoficky. Dle dostupných dat absolventi gymnázií většinou **preferují vysokoškolské studium v jiných městech**.

Systém řízení kultury

V rámci Magistrátu města České Budějovice spadá oblast kultury pod gesci Odboru kultury a cestovního ruchu. Odbor má dvě oddělení, 14 zaměstnanců a zodpovídá se dvěma náměstkům primátora (stav na konci roku 2021). **Odbor kultury a cestovního ruchu (OKCR)** mimo jiného zajišťuje řadu kulturních akcí, administruje grantové programy pro kulturu a cestovní ruch a provozuje informační centrum. **Odbor však nemá kapacitu na strategické plánování a řízení celého ekosystému kulturního prostředí. To by přitom mělo být jednou ze stěžejních činností města, obzvláště v době kandidatury na Evropské hlavní město kultury.** Do řízení kultury dnes ve městě zasahují i další subjekty (Budějovice 2028 z. s., Správa domů s. r. o., kulturní komise – poradní orgán rady města) nebo náměstek primátora pro oblast kultury.

Město je zřizovatelem **pouze jedné příspěvkové organizace v oblasti kultury – Jihočeského divadla**. Město dále spravuje dva kulturní domy **KD Slavie a KD Vltava, galerii v Domě umění, Kino Kotva a Letní kino Háječek** (obě kina prostřednictvím smluvních provozovatelů). Kulturní organizace města jsou provozovány v různých režimech, přičemž jednotlivé subjekty, osoby a organizace často nejsou provázané, nemají jasně danou právní subjektivitu, systém řízení a dlouhodobého plánování. **Řízení kultury se proto jeví jako nepřehledné a nesystémové.**

Hlavní východiska analytické části / 3

Jihočeské divadlo

Město vydává na kulturu srovnatelné nebo nižší prostředky než podobná česká města, většina výdajů přitom plyne na čtyřsouborové **Jihočeské divadlo** (cca 130 mil. Kč ročně), což je srovnatelné s jinými městy provozujícími vícesouborové divadlo. Jihočeské divadlo má však vzhledem k vysokému počtu souborů a dvousezónnímu provozu rozpočet relativně nízký, oproti jiným divadlům v ČR tak vykazuje vysokou soběstačnost. Ta je však závislá na provozu letní scény v Českém Krumlově. Potenciál Jihočeského divadla přímo v Českých Budějovicích není využitý, zejména kvůli nedostačující infrastruktuře. Divadlo navíc nemá adekvátního partnera ani protiváhu v jiných profesionálních kulturních organizacích podporovaných městem.

Odbor kultury a cestovního ruchu

Odbor kultury a cestovního ruchu hospodaří s rozpočtem **kolem 30 milionů Kč ročně**. Z toho 7 až 8 mil. Kč odbor využívá na akce ve vlastní produkci, další řadu činností zajišťuje **ve spolupráci s externími subjekty**, jimž za služby platí (jde např. o adventní trhy). Další výdaje představují např. akce v kulturních domech Vltava a Slavie, CB systém, platby provozovatelům městských kulturních objektů (galerie v Domě umění, Kino Kotva, Letní kino Háječek) aj. Významnou část rozpočtu OKCR zauímají **dotační programy na podporu kultury a na podporu cestovního ruchu**.

Dotační programy

Dotační programy na podporu kultury jsou nyní vyhlášeny **pro jednoletou** (10 mil. Kč na rok 2022) **a pro víceletou podporu** (3,9 mil. Kč na roky 2022–2023), nově byl uskutečněn **program na projekty Evropského hlavního města kultury** (1,5 mil. Kč na rok 2022). Dotační program pro jednoleté dotace je v základu **nastavený dobře**, přesto je možné jej dále zlepšovat tak, aby město vytvářelo **podmínky pro rozvoj** a profesionalizaci nezávislé kulturní scény.

Program víceletých grantů a individuální dotace **je potřeba redefinovat** tak, aby pro stálé významné akce a organizace byla zajištěna **dlouhodobá stabilita**, a přitom by musely podstupovat **opakovanou grantovou soutěž**, včetně opakovaného plnění bodových kritérií atd.

Kulturní organizace Jihočeského kraje

Důležitým kulturním aktérem ve městě je Jihočeský kraj, který v Českých Budějovicích **zřizuje pět příspěvkových organizací**, jež slouží především obyvatelům města. Oproti tomu „městské“ divadlo má působnost prokazatelně „krajskou“ (viz výše). Přesto je **spolupráce města a kraje v oblasti kultury poměrně slabá**. Město tím **přichází o potenciál** krajských kulturních organizací a jejich budov, a tím o potenciál místních obyvatel.

IV. Návrhová část

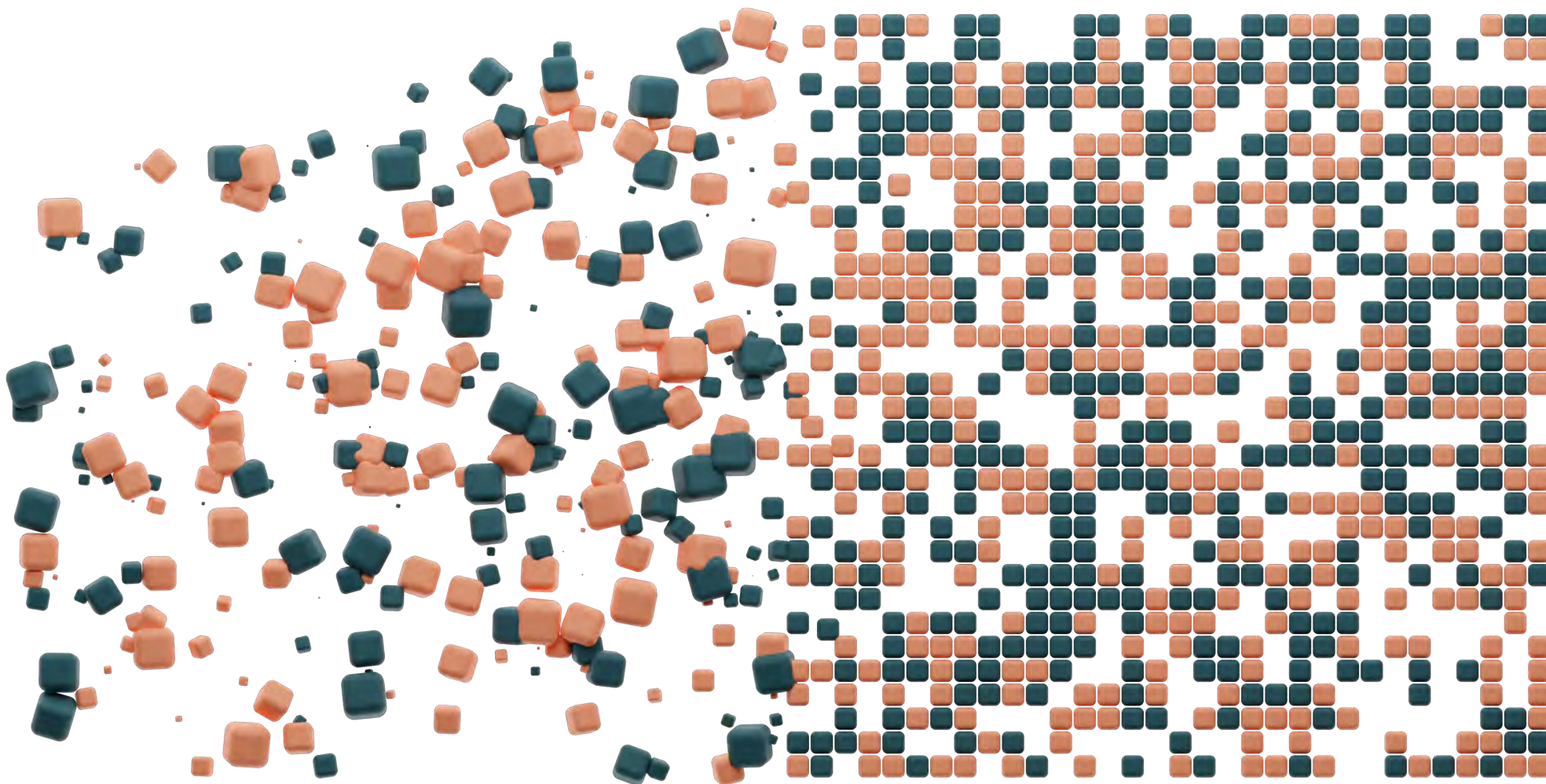

Schéma návrhové části strategie

Návrhová část Strategie začíná vizí pro kulturu a kreativní odvětví. Tato vize je přitom popisem stavu, kterého chce město dosáhnout v roce 2035, a byla, stejně jako celá strategie, zformulována na základě diskuse s politickou reprezentací, odborníky, zástupci Magistrátu města České Budějovice, celého spektra aktérů v oblasti kultury, kulturního dědictví, vzdělávání, cestovního ruchu a kreativního podnikání ve městě.

Vlastní strategie je rozdělena do třech oblastí rozvoje, v každé oblasti jsou vždy formulovány 3 cíle, a v každém cíli 2 opatření. Na kratší časové období (2 roky) je zpracován navazující akční plán Strategie (viz schéma).

Vize

1. Prioritní oblast

Cíle

1.1 Specifický cíl

- 1.1.1 Opatření
- 1.1.2 Opatření

1.2 Specifický cíl

- 1.2.1 Opatření
- 1.2.2 Opatření

1.3 Specifický cíl

- 1.3.1 Opatření
- 1.3.2 Opatření

2. Prioritní oblast

Cíle

2.1 Specifický cíl

- 2.1.1 Opatření
- 2.1.2 Opatření

2.2 Specifický cíl

- 2.2.1 Opatření
- 2.2.2 Opatření

2.3 Specifický cíl

- 2.3.1 Opatření
- 2.3.2 Opatření

3. Prioritní oblast

Cíle

3.1 Specifický cíl

- 3.1.1 Opatření
- 3.1.2 Opatření

3.2 Specifický cíl

- 3.2.1 Opatření
- 3.2.2 Opatření

3.3 Specifický cíl

- 3.3.1 Opatření
- 3.3.2 Opatření

Akční plán

Jsme město České Budějovice. Považujeme se za metropoli kulturní krajiny a středobod atraktivního regionu jižních Čech. Pečujeme o kulturní potřeby místních obyvatel i návštěvníků města, rozvíjíme a prezentujeme svou nezaměnitelnou identitu historického města s bohatým kulturním i přírodním dědictvím, pozoruhodnou podnikatelskou historií a širokou nabídkou služeb pro život i cestovní ruch.

Vize / 2

Podporujeme kvalitní a rozmanitou kulturu Českých Budějovic napříč kulturními a kreativními odvětvími tak, aby zvyšovala kvalitu života ve městě a napomáhala jeho sociálně-ekonomickému rozvoji a věhlasu. Díky tomu je místní kultura progresivní, sebevědomá a známá po celém Česku i v zahraničí.

Rozvíjíme moderní kulturní infrastrukturu a pečujeme o ni. Její potenciál plně využíváme při velkých nadregionálních akcích, komunitních setkáních a rozmanitých aktivitách kulturních organizací a spolků. Staráme se o to, aby kvalitní a atraktivní kultura byla dostupná nejen v centru, ale i v dalších částech města, a to pro všechny obyvatele. Dbáme na to, aby kultura aktivně vstupovala do veřejného prostoru, který tím kultivuje a oživuje.

Vytváříme dobré podmínky pro kulturní a kreativní odvětví napříč obory a sektory a napomáháme spolupráci kulturních a kreativních aktérů navzájem i směrem k dalším odvětvím. Díky kultuře napomáháme jednak rozvoji kreativity v místních školách i podnicích, ale i celkové atraktivitě města nejen pro místní obyvatele včetně studentů a podnikatelů, ale i pro turisty.

Průřezové hodnoty

Péče

Kultura v našem městě pečuje o kvalitu života a o rozvoj místních obyvatel, o veřejná prostranství, zábavu návštěvníků a celkový rozkvět města. Proto je důležité, že i my pečujeme o kulturu.

Dostupnost, respekt a otevřenost

Kultura je v co nejvyšší míře dostupná a otevřená všem obyvatelům města bez ohledu na věk, vzdělání, národnost a etnickou příslušnost, náboženské vyznání, politické přesvědčení a názory, výši příjmů, sexuální orientaci, místo bydliště a narození či jakékoli další specifikum. Kultura je vhodným nástrojem pro nalezení společné řeči různých skupin lidí.

Spolupráce, participace, partnerství

Díky kultuře spolupracují aktéři napříč kulturními a kreativními odvětvími bez jakékoli diskriminace. My jako město mezi nimi zastáváme aktivní roli a vytváříme podmínky pro podnětnou a efektivní spolupráci, koordinaci a partnerství. Stimulujeme tak mimo jiné i přesahy kultury do jiných odvětví. Kulturu zároveň tvoří samotní lidé, kteří jsou ve středu naší pozornosti. Místní obyvatelé i návštěvníci jsou aktivními tvůrci kulturního prostředí a kulturní nabídky ve městě, kultura je přirozenou součástí naší každodennosti.

Neustálé zdokonalování

Kultura napomáhá vzdělávání místních obyvatel i návštěvníků města. Ti si jejím prostřednictvím rozšiřují obzory a způsoby myšlení, stávají se otevřenými různým názorům a kreativně se dokáží přizpůsobovat změnám. Kulturní aktéři od nich dostávají zpětnou vazbu. Zpětně se tak učí, čímž se neustále rozvíjejí a profesionalizují.

Ekologie

Kulturou v Českých Budějovicích aktivně pečujeme o životní prostředí. Všechny kulturní aktivity jsou udržitelné a ekologické. Kultura tímto přístupem pomáhá měnit svět a je inspirací pro další odvětví místní ekonomiky.

Udržitelný rozvoj

Kultura v Českých Budějovicích si uvědomuje důležitost 17 globálních cílů udržitelného rozvoje dle OSN (tzv. Sustainable Development Goals) v pěti oblastech (lidé, planeta, prosperita, mír, partnerství) a svými aktivitami pomáhá k jejich dosažení. Více o SDGs zde: <https://www.osn.cz/osn/hlavni-temata/sdgs/> nebo <https://www.un.org/sustainabledevelopment/>

Prioritní oblasti a cíle / 1

Strategie je formulována tak, aby mohla být **uplatňována průběžně až do roku 2035** a aby byla **co nejodolnější vůči globální změně**, již svět poslední roky pociťuje. Po celá staletí a napříč všemi světadíly umělci a kulturní organizace opakovaně potvrzují, že **kultura je velmi citlivá na ochranu lidských práv a svobod**. Kultuře je totiž vlastní **pojmenovávat společenské procesy, nastavovat společnosti zrcadlo** a vnášet do složitých období a oblastí světlo, porozumění, pochopení, spolupráci a společnou řeč (třeba i prostřednictvím hudby, tance a výtvarných či jiných děl).

1. Pečujeme

Prioritní oblast č. 1 PÉČE O STABILNÍ PODMÍNKY PRO ROZVOJ KULTURY

stanovuje cíl vytvořit dobré podmínky pomocí kompetentních lidí na úrovni magistrátu města, ale i prostřednictvím páteří sítě kulturních organizací, dále požaduje zajistit stabilní a transparentní finanční podmínky pro kulturu, v neposlední řadě chce pro kulturu zajistit vyhovující fyzickou infrastrukturu a zázemí.

2. Propojujeme

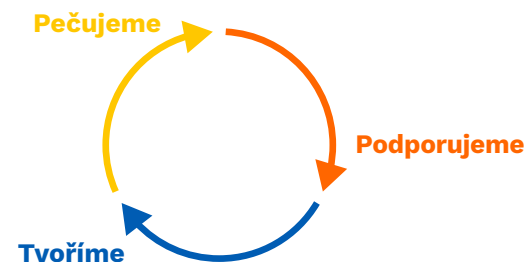
Prioritní oblast č. 2 se zaměřuje na vztahy, na **PROPOJENÍ, ZAPOJENÍ A SPOLUPRÁCI** nejen kulturních aktérů navzájem, ale také kultury s dalšími obory a oblastmi života ve městě. Právě propojením různých lidí, subjektů, oborů a sektorů vznikají nové nápady a inovace, stejně jako příležitosti pro nové talenty. Kultura musí v tomto procesu hrát aktivní roli.

Všechny tři oblasti fungují v neustálém koloběhu – dostupná, excelentní a udržitelná kultura automaticky pečuje o město a jeho obyvatele a zajišťuje kvalitní vztahy a propojení.

Struktura Strategie je rozdělena do třech prioritních oblastí, z nichž v každé jsou 3 cíle a několik opatření (viz další strana). Popis konkrétních problémů a soupis projektů plánovaných v Českých Budějovicích na nejbližší období je obsažen v samostatném Akčním plánu.

3. Tvoříme

Prioritní oblast č. 3 se soustředí na **PŘÍSTUPNOU, EXCELENTNÍ, A PŘITOM UDRŽITELNOU TVORBU**, která vzniká spontánně na základě první a druhé oblasti, tj. v dobrých podmínkách a vztazích. Jakýkoli obyvatel či návštěvník města z takové tvorby profituje a zároveň ji sám stimuluje.

Prioritní oblasti a cíle / 2

Struktura prioritních oblastí, cílů a opatření zahrnuje všechny složky nezbytné pro rozvoj kultury, společnosti a města:

Lidé

V centru strategie stojí lidé, od kompetentních strategií po každého obyvatele a návštěvníka města. Kultura je oblast stavějící především na lidech. Bez kvalitního managementu a spolupráce všech kulturních aktérů, úředníků, politiků a dalších zainteresovaných subjektů není možné vytvářet kulturu dostupnou pro každého, která bude navíc excelentní a přitom udržitelná.

Finanční prostředky

Kultura potřebuje finanční prostředky. Aby mohla rozvíjet talenty, vzdělávat a otevírat obzory, přitahovat nejen turisty, ale především studenty, investory, podnikatele, pracovníky a jejich rodiny, a tím městu následně přinášet prosperitu a sociální rozvoj.

Infrastruktura

Kultura potřebuje solidní infrastrukturu a zázemí, aby mohla dobře fungovat po celý rok. Do infrastruktury patří kulturní domy, sály, muzea, knihovny, výstavní prostory, kulturní a komunitní centra, veřejná prostranství a kulturně-přírodní plochy (parky, náměstí, nábřeží), které zvou k neformálnímu setkávání a kulturnímu prožitku.

Logika oblastí a cílů

	↓ 1. Pečujeme o ...	↓ 2. Propojujeme ...	↓ 3. Tvoříme ...	
Lidé →	1.1 ... kompetence a organizační zajištění kultury	2.1 ... kulturu s lidmi	3.1 ... kulturu přístupnou	Při rozvoji lidského potenciálu se nejdříve zaměříme na ty, kdo strategicky vytvářejí prostředí, potom umožníme kreativním lidem uskutečnit své nápady (ať už v kultuře, ve škole nebo v podnikání) a následně se zaměříme na veřejnost a nabídneme jí se do kultury zapojit (požadavek dostupnosti).
Zdroje →	1.2 ... dostatek zdrojů	2.2 ... talenty s příležitostmi	3.2 ... kulturu udržitelnou	Máme-li dostatek finančních zdrojů, můžeme je nasměrovat tak, aby mohly pomáhat nejen novým nápadům a talentům, ale i vzniku příležitostí. To vše by mělo nastartovat (nejen ekonomickou) dlouhodobou udržitelnost kultury.
Infrastruktura →	1.3 ... kvalitní zázemí	2.3 ... historii s budoucností	3.3 ... kulturu excelentní	Nejdříve musíme zajistit vyhovující prostory pro kulturu. Jejich oživení kulturou umožní mj. propojovat bohaté kulturní dědictví s nejnovějšími trendy a inovacemi, což podnítl vznik prostředí vhodného pro utváření excelentní kultury.
	Pečujeme o stabilní podmínky pro rozvoj kultury a inovací. Ty nemohou vzniknout bez kompetentních lidí, kvalitního zázemí a dostatečných zdrojů.	V dobrých podmínkách vznikají inovativní nápady tak, že propojíme podobné i zdánlivě nepropojitelné (kulturní aktéry navzájem i s dalšími obory a veřejností, začínající talenty s příležitostmi, historií s budoucností).	Díky široké spolupráci a propojování se daří vytvářet kulturu dostupnou, excelentní a přitom udržitelnou. Takovou, která může do děje vtáhnout každého obyvatele města, turisty i špičkové umělce.	↘ Diagonální princip: na začátku jsou kompetentní lidé a na konci excelentní kultura.

Stručná charakteristika prioritních oblastí

1. Pečujeme

... o stabilní podmínky
pro rozvoj kultury

Zajistíme strategické kulturní plánování na úrovni magistrátu města a vytvoříme **stabilní pátevní síť kultury** ve městě, o niž se mohou opírat kulturní a kreativní aktéři ze všech sektorů a oborů.

Vytvoříme **systém finanční a nefinanční podpory** kulturních organizací, akcí a kreativních projektů, které jsou v souladu se strategickým směřováním města a cíli této strategie. Systém budeme neustále vyhodnocovat a vylepšovat s pomocí **kvalitních dat** a názorů kulturní obce i veřejnosti.

Pro stabilní rozvoj kultury, a tudíž i rozvoj celého města, je nezbytné zajistit **dostatečnou infrastrukturu** pro indoorové kulturní akce a celoroční provoz v každém počasí. Stejně tak je nezbytné připravit **podmínky pro kulturu ve veřejném prostoru**, a to v centru města i v jeho dalších částech. Unikátní **kulturní čtvrtě** koncentruje zázemí pro kulturu a je příležitostí pro další oblasti strategie: propojování aktérů a tvorbu kvalitního programu.

2. Propojujeme

... kulturu s lidmi, talenty
s příležitostmi, historií
s budoucností

Kultura má nezastupitelnou schopnost **propojovat** různé aktéry, skupiny, obory a sektory. Stírá rozdíly mezi lidmi a odbourává předsudky. Dokáže **rozšiřovat obzory a otevírat myšlení** novým úhlům pohledu. Proto se zaměříme na spolupráci a propojení aktérů ve městě i mimo něj, na setkávání různých skupin lidí ve vzájemném respektu, na oboustranně prospěšnou spolupráci neziskové kultury a ziskových kulturních a kreativních odvětví, kulturního sektoru a dalších odvětví ekonomiky.

Propojíme **školy** (děti a mládež) s profesionály a příležitostmi rozvíjet kreativní myšlení a uplatňovat se v kultuře. Naše město má značné **kulturní a přírodní bohatství, které je potřeba citlivě a udržitelně, avšak progresivně a moderně rozvíjet a prezentovat** a využívat pro další rozvoj města. Historické panorama, zeleň a řeky i nehmotné kulturní dědictví po staletí mlčky vytvářely genius loci a identitu města. Nyní je potřeba převzít odpovědnost a vědomě s nimi pracovat tak, abychom zajistili jejich trvání, stejně jako dostupnost a vstřícnost.

3. Tvoříme

... kulturu přístupnou,
udržitelnou, excelentní

Kvalitní podmínky a propojení aktérů a událostí napříč časem, územím i sektory vykrystalizují v **pozoruhodný mix nápadů, kulturních událostí, projektů, organizací, sítí a partnerství**. Ty smysluplně a udržitelně zaplní kulturní objekty i veřejná prostranství, a to nejen v kulturní čtvrti a centru města, ale i v okrajových částech. Podpoříme širokou veřejnost, aby sama vytvářela kulturu na lokální úrovni jako běžnou součást každodenního života.

Budeme vytvářet **město atraktivní i pečující**, přívětivé pro všechny věkové kategorie. Budeme dohlížet na udržitelnost kulturních akcí a činností a jejich soulad **s ochranou životního prostředí** a kulturního a přírodního dědictví města, s udržitelným rozvojem cestovního ruchu a ekonomikou města. Posílíme **dobrovolnictví a mecenášství** a budeme dbát o to, aby kultura byla vnímána jako významný prvek rozvoje města a jeho obyvatel. Za stěžejní považujeme **princip neustálého vzdělávání**, a to nejen ve smyslu profesionalizace a budování kapacit kulturních a kreativních aktérů, ale i z hlediska rozvoje publika v širokém smyslu slova.

Struktura oblastí, cílů a opatření

1. Pečujeme ... o stabilní podmínky pro rozvoj kultury

1.1 ... o kompetence a organizační zajištění kultury	1.1.1 Vytváříme stabilní páteří síť kulturních organizací 1.1.2 Posilujeme pozici odboru kultury na řídicí a koordinační orgán
1.2 ... o dostatek zdrojů	1.2.1 Zajišťujeme transparentní a motivující finanční podporu kultury 1.2.2 Hledáme další zdroje a alternativní způsoby podpory
1.3 ... o kvalitní zázemí	1.3.1 Systematicky pečujeme o infrastrukturu pro kulturní aktivity a spolkovou činnost 1.3.2 Pečujeme o veřejná prostranství a jejich kulturní využitelnost

2. Propojujeme ... kulturu s lidmi, talenty s příležitostmi, historii s budoucností

2.1 ... kulturu s lidmi	2.1.1 Zajišťujeme komunikačně-koordinační platformy pro kulturní aktéry i veřejnost 2.1.2 Zajišťujeme a podporujeme meziměstskou, mezikrajskou, mezinárodní spolupráci
2.2 ... talenty s příležitostmi	2.2.1 Rozvíjíme kreativní vzdělávání a zapojování mladé generace do kulturního života 2.2.2 Propojujeme kulturu s volnočasovými aktivitami, cestovním ruchem a gastronomií
2.3 ... historii s budoucností	2.3.1 Pečujeme o hmotné kulturní dědictví a zpřístupňujeme jej pro další generace 2.3.2 Pečujeme o nehmotné kulturní dědictví města, které prezentujeme moderně

3. Tvoříme ... kulturu přístupnou, udržitelnou, excelentní

3.1 ... kulturu přístupnou	3.1.1 Rozvíjíme práci s publikem a přístupnost 3.1.2 Tvoříme participativně, pro společné soužití
3.2 ... kulturu udržitelnou	3.2.1 Dbáme na environmentální zodpovědnost 3.2.2 Podporujeme dobrovolnictví, mecenášství a celkovou osvětu o významu kultury
3.3 ... kulturu excelentní	3.3.1 Vytváříme nástroje podpory kulturních a kreativních odvětví 3.3.2 Pečujeme o profesionalizaci a budování kapacit aktérů

1. Pečujeme o stabilní podmínky pro rozvoj kultury

1.1 Pečujeme o kompetence a organizační zajištění kultury	1.1.1 Vytváříme stabilní páteří síť kulturních organizací 1.1.2 Posilujeme pozici odboru kultury na řídicí a koordinační orgán
1.2 Pečujeme o dostatek zdrojů	1.2.1 Zajišťujeme transparentní a motivující finanční podporu kultury 1.2.2 Hledáme další zdroje a alternativní způsoby podpory
1.3 Pečujeme o kvalitní zázemí	1.3.1 Systematicky pečujeme o infrastrukturu pro kulturní aktivity a spolkovou činnost 1.3.2 Pečujeme o veřejná prostranství a jejich kulturní využitelnost

1.1 Pečujeme o kompetence a organizační zajištění kultury

Stav

Úspěšné kulturní prostředí je založeno na **kvalitních řídicích procesech a kulturním plánování, vzdělaných a zapálených lídrech a „páteřní síti“ významných kulturních organizací**, které rozhybávají město a jeho obyvatele i návštěvníky. Cíl vychází ze společné potřeby města i kulturních aktérů mít jasnou koncepci, koordinaci a opěrné body, a to při současné garanci zachování umělecké svobody.

V současné době se Odbor kultury a cestovního ruchu kulturnímu plánování a koordinaci kulturních aktérů napříč sektory a zřizovateli nevěnuje, což se čím dál více ukazuje jako systémový problém, obzvláště v kontextu kandidatury města na Evropské hlavní město kultury.

Město České Budějovice je nyní zřizovatelem pouze jedné příspěvkové organizace v oblasti kultury, a to Jihočeského divadla s krajským dosahem a dopadem, zatímco Jihočeský kraj zřizuje pět kulturních organizací přímo ve městě České Budějovice (Jihočeská filharmonie, Jihočeské muzeum v Českých Budějovicích, Jihočeská vědecká knihovna v Českých Budějovicích, Alšova jihočeská galerie a Hvězdárna a planetárium České Budějovice s pobočkou na Kleti). Do páteřní sítě kultury ve městě je potřeba začlenit i kulturní domy Slavie a Vltava, Galerii současného umění a architektury v Domě umění, které však nyní nemají vlastní právní subjektivitu. Jako součást páteřní sítě kultury ve městě vnímáme i další kulturní provozy v městských objektech (kina, Rabenštejnskou věž, Žižkárnu a další). Zvláštní pozici má DK Metropol se soukromým provozovatelem a státní Výstaviště České Budějovice a. s.

Cíl

Naším cílem je zajistit **strategickou roli města tak, aby bylo dobrým partnerem, koordinátorem, plánovačem, administrátorem a podporovatelem** ve vícerozsmyslu slova. Město má zajišťovat naplňování kulturní strategie, má mít přehled o poptávce a nabídce v oblasti kulturních služeb, má zjišťovat potřeby kulturních aktérů i obyvatel a návštěvníků města a vhodně umožňovat jejich naplňování.

Jako město budeme jasně vnímat **význam stabilní páteřní sítě** kulturních organizací pro rozvoj města a kvalitu života v něm a budeme plnit roli stabilního partnera, případně zřizovatele a správce. Vedle Jihočeského divadla bude **zřízena druhá městská kulturní organizace**, která bude zajišťovat zejména dramaturgii a provoz kulturních domů a produkci akcí města. Pro ty kulturní organizace, jež bude město zřizovat nebo jinak dlouhodobě podporovat, nastavíme transparentní podmínky rozvoje, budeme garantovat uměleckou nezávislost a svobodu uměleckého projevu a budeme jejich partnerem a podporovatelem, ale i spravedlivým hodnotitelem (na základě objektivních dat a postoje odborníků, pravidelného hodnocení a koncepce organizací).

O profesionální páteřní síť se budou dále moct opírat neziskové organizace, umělci a umělecké soubory, ale i školy, podniky, cestovní ruch, občanská společnost a řada dalších vrstev městského hospodářství a společnosti.

1.1 Pečujeme o kompetence a organizační zajištění kultury

1.1.1 Vytváříme stabilní páteřní síť kulturních organizací

Stav

Město disponuje kulturními domy a provozy, nevyužívá ale jejich potenciál. Nyní jsou kulturní domy většinou prázdné, bez strategie a produkčního týmu. Další provozy jako galerie, TIC a městské kulturní akce jsou realizované v rámci odboru města (OKCR), což je administrativně náročné a omezující.

Cíl

Pro stabilní rozvoj kultury město – bok po boku s krajem – zřizuje, koordinuje či jinak podporuje stabilní páteřní síť kulturních organizací, které samy naplňují a uskutečňují kulturní program a slouží jako tvůrčí zázemí a partneři pro nezřizovanou kulturní scénu.

V rámci páteřní sítě hraje významnou roli jednak Jihočeské divadlo a jednak městské kulturní domy Slavie a Vltava a Galerie současného umění a architektury, které jsou sdružené v nově zřízené kulturní organizaci. Kulturní síť doplňují kina Kotva a Háječek, Rabenštejnská věž, Žižkárna, Výměník a případně další provozy v městských objektech. Důležitým prvkem páteřní sítě jsou také nezávislí pořadatelé pravidelných významných akcí, jako je např. Budějovický Majáles, Umění ve městě, Jazzový festival aj. Síť žije mnoha kulturními akcemi lokálního i mezinárodního významu a interaguje s místními obyvateli i návštěvníky města.

Kulturní organizace zřizované či jinak dlouhodobě podporované městem mají zpracované stručné koncepce rozvoje, znají velikost a strukturu svého publika, jsou otevřené pro všechny, zachovávají si svobodu tvůrčího projevu a maximální toleranci. Jejich ředitelé jsou vybíráni v rámci pravidelných transparentních výběrových řízení na určité časové období, za účasti odborné výběrové komise.

Specifické aktivity a projekty:

- Zřízení samostatné organizace (příp. organizací) pro činnost městských kulturních domů, provozů a akcí.
- Stabilní podpora čtyřsouborového Jihočeského divadla, jednání s Jihočeským krajem a státem o možnostech kooperativního financování.
- Lepší využití potenciálu Jihočeského divadla přímo pro město České Budějovice.

- Nastavení transparentních pravidel pro výběr ředitelů městských kulturních organizací a provozovatelů městských kulturních objektů, stanovení trvání jejich funkce (5–7 let), požadování koncepcí rozvoje.
- Víceleté financování a evaluace dlouhodobě významných akcí (Budějovický Majáles, Umění ve městě aj.).

- Pravidelná komunikace a spolupráce celé páteřní sítě (včetně krajských kulturních organizací, DK Metropol a Výstaviště), pravidelná komunikace mezi odbory kultury města a kraje a mezi radními pro kulturu za město a kraj.

1.1 Pečujeme o kompetence a organizační zajištění kultury

1.1.2 Posilujeme pozici odboru kultury na řídicí a koordinační orgán

Stav

Odbor kultury a cestovního ruchu nyní produkčně zajišťuje některé významné akce ve městě, spravuje TIC a administrativu spojenou s dotačními programy. V jeho gesci není strategické kulturní plánování, koordinace a rozvoj kulturních aktérů ve městě, nemá kvalitní data o kultuře ve městě, kulturní nabídce a poptávce (tj. o struktuře publika, jeho spokojenosti, preferencích apod.).

Cíl

Odbor kultury a cestovního ruchu zajišťuje naplňování kulturní strategie, mapuje poptávku a nabídku, zjišťuje potřeby kulturních aktérů i obyvatel a návštěvníků města, vyhodnocuje data pro aktivní kulturní politiku. Je partnerem pro všechny kulturní subjekty ve městě, napomáhá vzájemné spolupráci a koordinaci kulturních aktivit. Město je dobrým finančním manažerem, finanční příspěvky a dotace poskytuje vždy na základě kvalitních dat a doporučení odborníků.

Specifické aktivity a projekty:

- Posílení role Odboru kultury a cestovního ruchu. Proměna na manažerský a koordinační orgán.
- Zřízení pozice kulturního koordinátora a koordinátora strategie na OKCR.
- Posílení know-how pracovníků OKCR.
- Kulturní plánování založené na datech (pravidelné mapování a vyhodnocování kulturní nabídky i poptávky, vyhodnocování dopadů příspěvků a dotací, dosahu kulturních organizací a akcí, sledování trendů vývoje apod.).

1.2 Pečujeme o dostatek zdrojů

Stav

Kultura v Českých Budějovicích je dnes především **vnímána jako volnočasová záležitost**, což je zcela v rozporu s novými trendy a konceptem kulturních a kreativních odvětví v širším významu, které jsou považovány za ekonomicky silné oblasti. Také z toho pramení palčivý problém města, jímž je **absence dostatečného lidského kapitálu**, tzn. lidí, kteří se chtějí věnovat kultuře jako své profesi a oprávněně věří, že se tím užijí. Tento problém je prohlubován i faktem, že ve městě nejsou žádné kreativní a umělecké školy a obory, které by budoucí profesionály připravovaly. **Výdaje města na kulturu** jsou nyní mírně pod hodnotami výdajů podobně velkých a kulturně vyspělých českých měst (cca 7 % rozpočtu oproti 8–11 % v Hradci Králové, Olomouci, Liberci a Zlíně) a soustřeďují se převážně na příspěvek vícesouborovému Jihočeskému divadlu.

Městu se i přes záměr, který jasně deklaruje ve strategickém plánu, dlouhodobě nedaří do města přilákat kvalitní nadregionální akce a **grantový systém** nestačí na dostatečně silnou podporu místní nezávislé scény, aby dokázala vytvořit akce a projekty nadregionálního rozměru, které by zvýraznily či dotvořily identitu města a podtrhly jeho význam pro cestovní ruch jižních Čech.

Cíl

Vnímáme neziskovou kulturu, umění a uměleckou tvorbu jako **nezbytný základ pro rozvoj kreativity ve společnosti a pro návazné kulturní a kreativní průmysly**, což jsou prudce rostoucí odvětví vyspělých ekonomik mající schopnost přilákat vzdělanou pracovní sílu, investory, studenty a podnikatele. Tento nezbytný základ (tedy umění, tvorbu a neziskovou kulturu) je však proto, aby mohl městu přinášet užitek v podobě zvýšení kvality života i ekonomického profitu, nutné finančně podpořit.

Cílem je zlepšit **informovanost a osvětu o ekonomickém potenciálu kultury a kreativních odvětvích**, a tím i zlepšit finanční podmínky sektoru tak, aby přesvědčil lidi s talentem věnovat se těmto svým schopnostem profesionálně.

Potřebujeme proto pro kulturu zajistit finanční prostředky, stabilizovat je a efektivně je rozdělovat při zachování principu transparentnosti a s důrazem na udržitelnost a nepřímou ekonomickou návratnost. **Výdaje na kulturu jsou výhodnou investicí** pro celé město i region. Jsme si vědomi, že veřejné rozpočty nemusí být vždy v dobré kondici a při různých krizích mohou čelit náhlým potřebám a tlakům. Proto doporučujeme **hledat další prostředky v soukromém sektoru, rozvíjet mecenášství, dobrovolnictví a také ochotu návštěvníků kultury platit na špičkovou kulturu adekvátní vstupné**.

1.2 Pečujeme o dostatek zdrojů

1.2.1 Zajišťujeme transparentní a motivující finanční podporu kultury

Stav

V současné době nemá kultura v rozpočtu města prioritu, výdaje města na kulturu jsou nyní mírně pod hodnotami kulturně vyspělých českých měst s podobnými parametry jako České Budějovice. Řada výdajů na kulturu je nyní skryta např. v mzdových nákladech OKCR či v rozpočtu Správy domů. Proto není zcela jasné, kolik město na kulturu reálně vydává, ani jak jsou výdaje efektivní.

Nyní se největší část městských výdajů na kulturu soustřeďuje převážně na příspěvek vícesouborovému Jihočeskému divadlu, další část vstupuje do rozpočtu OKCR včetně alokace dotačních programů na podporu kultury a několika veřejných zakázek. Vedle toho jsou peníze rozdělovány formou individuálních dotací pro významné akce. Systém se jeví jako nepřehledný a neefektivní.

Specifické aktivity a projekty:

- Plán navyšování výdajů na kulturu až na 9 % celkových výdajů města, resp. na úroveň výdajů v referenčních městech.
- Samostatné hospodaření nově zřízené kulturní organizace a stabilní rozpočet pro městské akce (nyní v rozpočtu OKCR).
- Revize grantového systému, aby byl v souladu s cíli strategie a umožňoval efektivní evaluaci projektů.

Cíl

Restrukturalizace OKCR a kulturní páteřní síť zajišťuje lepší efektivitu, jasný přehled o výdajích i jejich dopadech. Výdaje města na kulturu (Monitor státní pokladny – odvětvový rozpočet pro výdaje, § 3311–3319; 3392 Kultura) se zvyšují na úroveň srovnatelných, kulturně vyspělých měst ČR (např. Liberec, Olomouc, Hradec Králové a Zlín) a **dosahují minimálně úrovně 9 % celkových výdajů města**. Větší důraz je kladen na **efektivitu vynaložených prostředků**, lepší institucionální model páteřní sítě a **pravidelnou evaluaci dopadů**.

Největší díl prostředků směřuje do páteřní sítě kulturních organizací včetně městských akcí (jako dosud), další část prostředků však směřuje do víceletých a jednoletých dotací nezávislé scéně.

Grantový systém odráží potřeby města a společnosti, rozdělování financí je maximálně transparentní, založeno na datech, názorech odborníků a dopadech akcí (měřitelných i neměřitelných). Jednoleté dotace podporují řadu menších akcí plánovaných maximálně rok předem. Cílem víceletých dotací je dlouhodobá podpora výjimečných akcí, které dotvářejí profil a značku města a lákají návštěvníky. Individuální dotace jsou minimalizovány a přesunuty do systému víceletých dotací, jsou součástí transparentní soutěže a umožňují aktérům dlouhodobé plánování a apolitický přístup.

- Revize programu víceletých dotací pro významné akce (přesun akcí z individuálních dotací, oslovení nových pořadatelů, zvýšení alokace, prodloužení období na 3 roky).
- Revize procesu výběru podpořených žádostí – větší zapojení nezávislých odborníků z města i odjinud.

1.2 Pečujeme o dostatek zdrojů

1.2.2 Hledáme další zdroje a alternativní způsoby podpory

Stav

Nyní kultura ve městě de facto nevyužívá jiné finanční zdroje než příspěvky a dotace zřizovatelů (tedy města a kraje). Doplnují je jen příjmy ze vstupného do kulturních zařízení a na některé kulturní akce.

Cíl

Město hledá nové finanční zdroje a nové nástroje podpory kultury. Lepší institucionální model páteřní sítě podporuje možnost fundraisingu už na úrovni jednotlivých provozů. Soukromý sektor (podniky i domácnosti) v posledních letech prokazují finanční kapacitu a vůli pomáhat prospěšným projektům (např. crowdfunding, nadační fondy, veřejné sbírky, sbírky nadací apod.). Proto podporujeme mecenášství a filantropii, hledáme nové zdroje a způsoby fundraisingu (inspirativním příkladem je Nadační fond Jihočeského divadla). Podporujeme dobrovolnictví a také ochotu návštěvníků kultury platit na špičkovou kulturu adekvátní vstupné.

Specifické aktivity a projekty:

- Nadační fond na kulturní investice, EHMK, výjimečné projekty.
- Nadační fond pro veřejný prostor a umění ve městě (inspirace: Praha – 1 % z kapitálových investic města).
- Aktivní vyhledávání finančních příležitostí (fondy EU, nadační fondy, podpora ze strany malých a středních podniků aj.) a alternativních finančních nástrojů (bankovní záruky, generální partneři, PPP projekty apod.) ze strany města a/nebo nové městské organizace a informování o nich široké kulturní obci.
- Průzkum možných zdrojů a jejich zajištění pro financování výstavby nové budovy divadla a filharmonie.

1.3 Pečujeme o kvalitní zázemí

Stav

Nezbytnou podmínkou pro pořádání kvalitních kulturních akcí a celoroční činnost kulturních a kreativních aktérů je fyzické zázemí, tj. **prostory vyhovující svými technickými stavem, rozměry, vybavením, dostupností a dalšími parametry**. V současné době je kulturní infrastruktura ve městě ve špatném stavu a svou povahou nevyhovuje potřebám kulturní produkce 21. století. Řada budov, ve kterých sídlí městské kulturní provozy, nebyla stavěna pro kulturní účely a je tedy jakýmsi provizoriem (příkladem jsou všechny scény Jihočeského divadla v Českých Budějovicích). Ve městě chybí kvalitní sál s dostatečnou kapacitou hlediště i jeviště, a to nejen pro účely divadla (opery, baletu), ale i filharmonie či případných festivalů a uměleckých hostů z jiných měst a zemí. Stejně tak chybí vhodné výstavní prostory. **Chybějící moderní sál a kvalitní infrastruktura tak limituje schopnost města** být aktivním hráčem na českém a mezinárodním kulturním poli, zvat do Českých Budějovic významné umělce a soubory a zároveň být schopen prezentovat místní kulturu náročnému divákovi z jiných měst nebo ze zahraničí.

Město nereflektuje význam kulturní čtvrti na břehu Malše, v níž se koncentruje řada kulturních organizací a která bude dále posilovat (revitalizace a dostavba KD Slavie, stavba nové budovy Alšovy jihočeské galerie či revitalizace parku Dukelská).

Do infrastruktury spadá i veřejný prostor, do něhož kultura vstupuje, resp. může vstupovat a měla by tak činit. Nyní je ve městě řada prostranství, která leží ladem, ačkoli by mohla kulturním a společenským akcím dobře sloužit.

Cíl

Naším dlouhodobým cílem je mít pro kulturní aktivity a pro potřeby kulturních aktérů vyhovující prostory. Základem kulturní infrastruktury jsou **kvalitní prostory pro páteřní síť** – scény Jihočeského divadla, KD Slavie, KD Vltava, prostory Galerie současného umění a architekturu, a další městské budovy a provozy v nich (kina apod.). Tyto prostory mohou být poskytovány také spolupracujícím aktérům i jiným subjektům a mohou výrazně přispět nejen k rozvoji kreativity a umělecké úrovně, ale i k partnerství kultury s jinými obory, rozvoji cestovního ruchu a podnikání a v důsledku k **ekonomickým přínosům pro město**.

Budeme aktivně podporovat koncept tzv. **kulturní čtvrti po vzoru řady zahraničních měst**. Jsme přesvědčeni, že tento prostor může být výkladní skříní jihočeské kultury, architektury a propojením kulturního dědictví s modernitou.

Kulturním aktérům (příp. jiným veřejně prospěšným subjektům a projektům) budeme pomáhat **vyhledávat a zpřístupňovat nevyužívané prostory** na celém území města. Zvláštní zřetel přitom budeme klást na zpřístupňování kulturního dědictví města a na hledání možností nového využití zapomenutých budov.

V neposlední řadě zlepšíme **péči o veřejná prostranství** a jejich schopnost hostit kulturní a společenské akce a být vhodným místem pro neformální setkávání. Městské parky, náměstí a nábřeží by měly podtrhovat krásu a otevřenost kulturní krajiny jižních Čech a vítat kolemjdoucí k posezení, pohodě a pěknému zážitku.

1.3 Pečujeme o kvalitní zázemí

1.3.1 Systematicky pečujeme o infrastrukturu pro kulturní aktivity a spolkovou činnost

Stav

Silnou stránkou města je počet kulturních památek a jejich převážně dobrý stav. Památky však často neslouží ke kulturním účelům a nejsou přístupné veřejnosti. Městská kulturní infrastruktura pro živé umění je ve špatném stavu či jinak nevyhovuje kultuře 21. století. Stav budov a sálů limituje možnost zvát do města interprety a soubory z jiných českých měst a ze zahraničí a pořádat velké nadregionální akce. Město má přirozenou kulturní čtvrť, s níž však neumí pracovat.

Cíl

V Českých Budějovicích je kvalitní kulturní infrastruktura využitelná po celý rok a pro nejrůznější akce. Budovy jsou ekologicky šetrné, moderně vybavené a návštěvníky a umělce lákají svojí architekturou i kvalitním technickým zázemím. Rezidenti kulturní čtvrtě znají, využívají ji a jsou na ni hrdí. Kulturní čtvrť dělá městu dobré jméno po celé České republice.

Specifické aktivity a projekty:

- Vytvoření konceptu kulturní/kreativní čtvrti, společného marketingu a společných projektů více kulturních organizací zřizovaných krajem, městem i soukromým sektorem – inspirace: kulturní čtvrť ve Vídni.
- Rekonstrukce a dostavba KD Slavie.
- Revitalizace KD Vltava (okolí, budovy i vybavení).
- Rekonstrukce Letního kina Háječek.
- Rekonstrukce Domu umění pro Odbor kultury a cestovního ruchu, TIC, městskou galerii a edukační centrum.
- Výstavba nové moderní a atraktivní budovy pro divadlo, filharmonii, festivaly a další akce.
- Program pro dočasné využívání prázdných prostor pro kulturu a komunitní akce – inspirace: Ostrava – refilova.cz.
- Založení kreativního centra s ateliéry a prostory pro kulturní a kreativní odvětví.
- Vybudování živých komunitních prostorů ve všech částech města (vazba na opatření 3.1.2, 3.2.2).

1.3 Pečujeme o kvalitní zázemí

1.3.2 Pečujeme o veřejná prostranství a jejich kulturní využitelnost

Stav

Vedle kulturních institucí město disponuje skvělými veřejnými prostranstvími, která mohou dobře sloužit kulturním aktivitám. Nejvýraznějším prostorem je náměstí Přemysla Otakara II., které je nejnavštěvovanější kulturní scénou a zároveň jedním z nejoblíbenějších veřejných prostorů ve městě. Další výrazná veřejná prostranství, která dnes již slouží (nebo by v budoucnu mohla sloužit) pro setkávání veřejnosti a pro kulturní aktivity, jsou Piaristické náměstí, Sokolský ostrov, Háječek, Zátkovo nábreží, Senovážné náměstí a park Na Sadech. Mnoho veřejných prostranství však není z různých důvodů využíváno (nejsou udržované, nemají potřebnou infrastrukturu, vyřízení jejich záboru je složité apod.). Kulturní instituce sídlící v centru města vidíme jako vhodné aktéry pro zaplňování i těchto veřejných prostranství.

Specifické aktivity a projekty:

- Zjednodušení administrativy pro zábery veřejných prostranství.
- Vytipování vhodných veřejných prostranství pro kulturní akce, zpracování manuálu pro využití těchto prostor – inspirace: Brno – Plug & Play.

Cíl

Město má atraktivní a živá veřejná prostranství, jež obyvatelé města i návštěvníci využívají pro nej-různější činnosti. Pro pořadatele kulturních a společenských akcí je jednoduché získat informace a vyřídit administrativu pro zábery, napojení na síť apod. Péče o městskou památkovou rezervaci je na vysoké úrovni s cílem zachovat historický ráz centra města. Ten je vhodně doplňován o vytipovaná místa pro street art a současné umění.

- Přehledné a snadno dohledatelné informace o plánovaných zábozech veřejných prostranství. (Souvisí s opatřením 2.1.1 Informačně-komunikační platforma.)
- Revitalizace Sokolského ostrova.
- Projekty Město a voda.
- Zpracování strategie pro umístování uměleckých děl do veřejného prostoru.

- Vytipování vhodných míst pro graffiti a street art, příp. související veřejná výzva pro umělce.

Indikátory cílů v oblasti 1

	Indikátor(y)	Cílová hodnota indikátoru	Jak indikátor vyhodnotit
1.1 Zajistit kompetence a organizační zázemí kultury	Funkční páteří síť zřizovaných kulturních organizací a provozů	Existence minimálně dvou městských kulturních organizací s vlastní subjektivitou, rozpočtem a týmem, síť dalších aktérů v městských objektech	Kulturní kalendář obsahuje akce všech významných organizací páteří sítě
	Transformace Odboru kultury a cestovního ruchu na gestora naplňování strategie, vytvoření pozic dvou koordinátorů	Vedoucí OKCR a dva koordinátoři aktivně vyvíjející činnost směřující k naplňování cílů Strategie	Organizační struktura OKCR a popis náplně práce vedoucího OKCR a koordinátorů, případně dalších zaměstnanců OKCR
	Zavedení sběru dat o kulturní nabídce a poptávce a nástrojů datové analýzy	Vytvoření „datového skladu“ a systému pravidelného sběru dat o kultuře ve městě	Výstupy/aplikace datového skladu v rámci OKCR
1.2 Zvýšit a stabilizovat finanční zdroje	Podíl výdajů na kulturu z celkových výdajů města	Podíl výdajů na kulturu min. 9 % výdajů města (resp. na úrovni průměru měst Olomouc, Liberec, Hradec Králové a Zlín)	Monitor státní pokladny – odvětvové výdaje města v kap. Kultura (3311–3319, 3392)
	Zjišťování efektivity a dopadů výdajů na kulturu	Zavedení nástrojů evaluace dotovaných organizací a projektů (zřizovaných i dotovaných granty), vč. výzkumu publika	Evaluace je zahrnuta do výročních zpráv organizací, vyúčtování grantů
1.3 Zajistit vhodnou infrastrukturu	Vyhovující kulturní infrastruktura, dostatek kvalitních prostorů pro organizace, malé i velké akce	Zrekonstruované, moderně vybavené kulturní domy s pravidelným a atraktivním programem Město má reprezentativní budovu pro divadlo, filharmonii, festivaly a jiné akce	Kulturní kalendář KD Slavie a KD Vltava je plný, zájem interpretů i diváků je velký Nová budova divadla stojí nebo je v procesu výstavby
	Počet komunitních center	Komunitní centra ve všech částech města	Město má soupis komunitních center/ neformálních míst pro setkávání
	Revitalizovaná a oživená veřejná prostranství	Monitoring počtu akcí konaných ve veřejném prostoru	Město provozuje kalendář akcí ve veřejném prostoru

2. Propojujeme kulturu s lidmi, talenty s příležitostmi, historii s budoucností

2.1 Propojujeme kulturu s lidmi	2.1.1 Zajišťujeme komunikačně-koordinační platformy pro kulturní aktéry i veřejnost 2.1.2 Zajišťujeme a podporujeme meziměstskou, mezikrajskou, mezinárodní spolupráci
2.2 Propojujeme talenty s příležitostmi	2.2.1 Rozvíjíme kreativní vzdělávání a zapojování mladé generace do kulturního života 2.2.2 Propojujeme kulturu s volnočasovými aktivitami, cestovním ruchem a gastronomií
2.3 Propojujeme historii s budoucností	2.3.1 Pečujeme o hmotné kulturní dědictví a zpřístupňujeme jej pro další generace 2.3.2 Pečujeme o nehmotné kulturní dědictví města, které prezentujeme moderně

2.1 Propojujeme kulturu s lidmi

Stav

V Českých Budějovicích žije a působí celá řada profesionálních organizací a umělců (v oblasti divadla, hudby, výtvarného umění, architektury aj.). Stejně tak zde působí poloprofesionální či amatérské spolky, které kulturní nabídku významně obohacují. Jejich spolupráce je však na poměrně nízké úrovni, a proto nedochází k plnému využití potenciálu kulturního sektoru a kreativity ve městě. Ve městě je poměrně nízká kulturní mobilita směrem dovnitř i ven (tzn. cílené výjezdy budějovických umělců do jiných měst v ČR a zahraničí i příležitosti pro vystoupení hostujících umělců v Českých Budějovicích).

Cíl reaguje nejen na **potřebu spolupráce všech těchto aktérů navzájem**, bez ohledu na zřizovatele, právní formu, úroveň profesionality či obor, ale i na potřebu zvýšit mezinárodní a evropskou spolupráci.

V Českých Budějovicích **chybí dostatečně silná profesionální nezávislá scéna** jako protiváha zřizovaným organizacím. Kulturní aktéři jsou soustředěni zejména v centru, v okrajových částech města se nacházejí jen výjimečně.

Ve městě chybí **kommunikačně-koordinační platforma** pro kulturní aktéry i veřejnost. Existence několika informačních kanálů způsobuje, že informace pro kulturní aktéry i veřejnost nejsou dostupné v kompletní podobě na jednom místě. Odbor kultury a cestovního ruchu nemá kapacitu na koordinaci a rozvoj kulturních aktérů ve městě.

Cíl

Naším cílem je **rozvíjet a podporovat spolupráci a komunikaci** mezi kulturními aktéry, veřejností a všemi zainteresovanými stranami. Kvalitní spolupráce všech kulturních aktérů, skupin, oborů a sektorů totiž vytváří příležitosti nejen pro umělce, ale také pro obyvatele a návštěvníky města.

Jako město budeme vytvářet podmínky pro sdílení zkušeností a rozvoje know-how a posilování vzájemných vztahů. Zajistíme **kommunikačně-koordinační platformu pro kulturní aktéry i veřejnost**. Kulturní obec bude moci navzájem sdílet informace, diskutovat a dlouhodobě plánovat.

Podpoříme **mobilitu kulturní scény** směrem dovnitř i ven. Zdravá mobilita inspiruje a rozvíjí kulturní scénu ve městě, přináší nové nápady a projekty spolupráce, a tím otevírá obzory kulturním aktérům i místním obyvatelům města.

Podpoříme pořádání rezidencí a projektů s mezinárodním přesahem a také zavedení chybějících vzdělávacích produktů určených pro KKO. Posílíme spolupráci na úrovni města, kraje a zahraničí. Přilákáme do města velké produkce z jiných krajů či ze zahraničí. Město České Budějovice nebude v narrativech, diskurzu a tématech pozadu za Evropou, a bude naopak tvořit nebo spolutvořit projekty, které budou reflektovat trendy v Evropě či ve světě.

2.1 Propojujeme kulturu s lidmi

2.1.1 Zajišťujeme komunikačně-koordinační platformu pro kulturní aktéry i veřejnost

Stav

Ve městě chybí komunikačně-koordinační platformy pro kulturní aktéry i veřejnost. Kulturní obec se pravidelně neschází a navzájem se neinformuje a nediskutuje o možných bariérách a příležitostech rozvoje kultury ve městě. Paralelní provoz více informačních kanálů způsobuje, že informace nejsou pro kulturní aktéry i veřejnost a návštěvníky města dostupné v kompletní podobě na jednom místě.

Cíl

V Českých Budějovicích je propojená a spolupracující kulturní scéna. Město vytváří platformy pro vzájemné setkávání, komunikaci, spolupráci a sdílení zkušeností.

Pro lepší koordinaci a spolupráci v kulturním a kreativním sektoru je zřízena pozice kulturního/komunitního koordinátora, který rozvíjí spolupráci a komunikaci mezi kulturními aktéry, Magistrátem města Českých Budějovic, úřadem Jihočeského kraje a dalšími zainteresovanými subjekty. Má na starost správu společně dohodnuté komunikační platformy a kalendáře, zjišťování potřeb všech stran, pracovní setkávání s kulturní obcí, je nápomocen při sběru dat i při jejich evaluaci.

Pro lepší informovanost a koordinaci kultury s dalšími obory je ustanovena a svolávána mezioborová rada. Ta sdružuje klíčové kulturní aktéry i zástupce jiných oborů (zejména cestovního ruchu, vzdělávání, sociální oblasti, územního plánování a podnikání). Cílem je společné projednávání významných změn, koordinace projektů a vzájemné informování o potřebách a trendech.

Ve městě je provozován jeden hlavní informační kanál o kulturním dění, který je adekvátně propagován. Jeho základem je revize stávajících informačních kanálů (InBudějovice, CBsystem, Budejce.cz, tištěný KAM, sociální sítě, plakáty), které byly sjednoceny do uživatelsky jednoduchého systému. Ten funguje i jako kolizní kalendář pro pořadatele a hotely. Obyvatelé města, ale i návštěvníci, kteří do města přijíždějí, pomocí tohoto systému nacházejí veškeré informace o kulturní nabídce města.

Specifické aktivity a projekty:

- Zřízení pozice kulturního koordinátora na OKCR.
- Pravidelná setkání kulturní obce – inspirace: Brněnský kulturní parlament/forum.
- Vznik mezioborové rady.
- Revize stávajících informačních kanálů a sjednocení do jednoho uživatelsky přívětivého a dobře propagovaného (ověřit potenciál CBsystemu, který integruje i prodej vstupenek a může být zdrojem dat o poptávce i zdrojem informací o plánovaných akcích a záborech – např. pro prevenci kolizí, přípravu hotelů a restaurací apod.).
- Dostatečná propagace zmíněného kalendáře akcí a všech akcí uvedených v něm.

2.1 Propojujeme kulturu s lidmi

2.1.2 Zajišťujeme a podporujeme meziměstskou, mezikrajskou, mezinárodní/evropskou spolupráci

Stav

Ve městě je poměrně nízká kulturní mobilita směrem dovnitř i ven (tj. výjezdy budějovických umělců reprezentovat město do jiných míst v ČR a zahraničí i příležitosti pro vystoupení hostujících umělců v Českých Budějovicích). V současné době chybí kulturní produkt, který by lákal umělce i návštěvníky (jak z Jihočeského kraje, tak z jiných krajů ČR) za kulturním zážitkem do Českých Budějovic – např. větší festival. Rezervy jsou také ve spolupráci s partnerskými městy. Plně rozvinuta není ani provázanost napříč sektory. Jihočeské divadlo nyní spolupracuje s řadou špičkových umělců a organizací z Česka i zahraničí, tato partnerství jsou však uplatňována především na Otáčivém hledišti v Českém Krumlově, a jen málo ve vlastních Českých Budějovicích.

Cíl

Posílili jsme spolupráci na několika úrovních (město, kraj, Evropa), abychom se navzájem inspirovali, sdíleli trendy a přinášeli příležitosti k zapojení do nejrůznějších projektů. Důležitá je spolupráce s příhraničím, která městské kultuře přináší nové nápady, směry a oživení. Město provozuje festivaly s mezinárodním přesahem. Posílilo spolupráci se svými partnerskými městy a integrovalo kontakty, s nimiž již dříve spolupracovaly městské organizace a které působí v celé ČR a v zahraničí. Rozvíjíme spolupráci a partnerství mezi kulturními aktéry napříč veřejným, soukromým a neziskovým sektorem. Kandidaturu na EHMK je vnímána jako příležitost pro nové investiční i měkké projekty, zviditelnění města a jeho kulturních aktérů a pro posílení spolupráce na zmíněných úrovních.

Specifické aktivity a projekty:

- Aktivní kroky k vytvoření nebo pozvání festivalů s mezinárodním přesahem.
- Projekty směřující k lepšímu využití ekonomických dopadů Jihočeského divadla pro město České Budějovice.
- Podpora mobility místních umělců a souborů, reprezentace města pomocí kultury.
- Společné projekty kulturních aktérů ve městě bez ohledu na zřizovatele a sektor (včetně Jihočeské univerzity, Výstaviště, DK Metropol ad.).
- Posílení spolupráce s partnerskými městy Českých Budějovic a s příhraničím (vazba na opatření 3.3.2).
- Kandidatura na Evropské hlavní město kultury a v případě vítězství také všechny následné akce EHMK.
- Vytvoření residenčních míst pro umělce.

2.2 Propojujeme talenty s příležitostmi

Stav

V Českých Budějovicích sídlí řada kreativních lidí a inovativních firem. Ve městě i celém kraji je však poměrně **málo kreativních škol a oborů na středních a vysokých školách**. Výrazným iniciátorem dění jsou studenti **velkého množství gymnázií**, ti však zpravidla odcházejí na vysoké školy do jiných krajů. Město by mělo najít způsoby, jak podpořit mladé kreativní lidi na jejich cestě k rozvíjení talentu a ke kreativní profesi, a to už od nejútlejšího věku. Město pravidelně uděluje stipendia a ocenění talentům do 18 let, dobře je rozvinutá také spolupráce Jihočeského divadla se školami (např. baletní akademie, program Malého divadla, Ateliér 3D apod.). Tyto příklady dobré praxe je vhodné podporovat a šířit i směrem k dalším kulturním organizacím a školám.

Kultura může také velmi dobře plnit vzdělávací funkci v oblasti nejrůznějších témat se potřebou zapojení všech smyslů, herních prvků, netradičních zážitků apod. Nezbytná je však dobrá znalost potřeb místních škol a jejich vzdělávacích programů.

Kulturu je také potřeba více propojovat s dalšími odvětvími ve městě. V Českých Budějovicích a Jihočeském kraji jsou velmi kvalitní organizace destinačního managementu, které nabízejí dobrou příležitost provázat kulturu s cestovním ruchem. Díky dalším partnerům a silným hráčům ve městě se nabízí také provazba na další odvětví, např. sport, zemědělství, volnočasové aktivity a gastronomie.

Cíl

Nastavíme podmínky pro **zlepšení života mladých lidí ve městě** a jejich zapojení do občanské společnosti i umělecké tvorby. Budeme rozvíjet spolupráci kulturních aktérů se školami všech stupňů tak, aby se kultura stala běžnou součástí vzdělávání. Nabídka kulturních institucí bude pružně reagovat na poptávku škol a **kulturně-vzdělávací programy** budou považovány za plnohodnotnou formu mimoškolního vzdělávání. Budeme podporovat **uměleckou činnost dětí** a jejich zapojení do kulturního života ve městě. Nadále budeme podporovat udělování stipendií mladým talentům.

Navážeme také spolupráci se středními uměleckými školami v kraji a s vysokými školami a napomůžeme propojení mladých kreativních lidí s podnikateli a širší veřejností skrze nabídku prezentace jejich práce, organizovaná setkávání apod. To vše bude tyto lidi motivovat k tomu, aby v kraji a městě zůstali a rozvíjeli své projekty i na vysokých školách anebo aby se do kraje/města vrátili po skončení vysokoškolského studia v jiném městě.

Klíčová je **role kultury pro cestovní ruch**. Jako město budeme podporovat provázanost těchto dvou odvětví, z níž plynou pozitiva jako hospodářský růst, zvýšení zaměstnanosti, atraktivnější regionu pro turisty a potenciální investory, ale i pro studenty a stávající i potenciální nové obyvatele.

Kultura bude aktivně spolupracovat i s dalšími obory ve městě, například s podnikateli v gastronomii a hotelnictví, významnými podniky, sportovními oddíly apod.

2.2 Propojujeme talenty s příležitostmi

2.2.1 Rozvíjíme kreativní vzdělávání a zapojování mladé generace do kulturního života

Stav

Město i kraj disponuje poměrně malým množstvím kreativních škol a oborů na středních a vysokých školách. To má za následek, že absolventi škol většinou odcházejí studovat a bydlet do jiných krajů. Ve městě i v kraji rovněž chybějí vysoké školy s uměleckým zaměřením, které by byly výrazným iniciátorem dění a z jejichž prostředí by vycházeli aktivní lidé působící v KKO. Naproti tomu je ve městě mnoho gymnázií s velkým potenciálem a studenty, kteří se na kulturním životě aktivně podílejí.

Cíl

Město podporuje žáky a studenty základních, středních a vysokých škol, aby měli příležitost se zapojit do kultury a KKO ve městě (např. formou mikrograntů). Usiluje také o to, aby se studenti po absolvování vysokých škol v jiných městech vraceli zpět do jižních Čech.

Děti a mládež znají celé spektrum kulturních institucí ve městě a pravidelně je navštěvují. Město aktivně podporuje jejich účast na kulturních programech, stejně jako jejich zapojování do umělecké tvorby.

Město disponuje prostory pro možnosti neformální autorské tvorby dětí a mladistvých. Kulturní nabídka produkovaná žáky a studenty v rámci škol je integrální součástí kulturního života ve městě.

Specifické aktivity a projekty:

- Podpora kulturně-vzdělávacích projektů ve spolupráci kulturních aktérů s MŠ, ZŠ, SŠ a VŠ.
- Inicie setkání odpovědných pracovníků ve školách a ředitelů kulturních organizací.
- Zjištění poptávky ze strany škol a zajištění databáze vhodných programů místních kulturních organizací pro jednotlivé stupně, příp. ročníky.

- Podpora spolupráce škol a podniků z oblasti KKO.
- Podpora kvalitních projektů vzdělávání skrze umění prostřednictvím grantového systému.
- Vytvoření programu mikrograntů (nejen) pro mladé lidi od 16 let.
- Zavedení zvýhodněných poukázek pro děti.
- Udělování stipendií a ocenění pro mladé talenty.

2.2 Propojujeme talenty s příležitostmi

2.2.2 Propojujeme kulturu s volnočasovými aktivitami, cestovním ruchem a gastronomií

Stav

Kultura je ve městě vnímána především jako „volnočasový“ fenomén. Cílem je zajistit kultuře významné místo v každodenním životě místních obyvatel a pochopit její ekonomický potenciál pro další obory a rozvoj města. Kultura je důležitou hnací silou turistického průmyslu. Z pohledu cestovního ruchu v současné době chybí významnější kulturní produkt, který by lákal návštěvníky za zážitkem v Českých Budějovicích. Potenciál v podobě kulturních, přírodních a historických zajímavostí ve městě a okolí se nedaří dostatečně efektivně využít k prodloužení pobytu návštěvníků ve městě a ke zvýšení ekonomického přínosu cestovního ruchu. Z průzkumu vyplynulo, že kulturní aktéři charakterizují České Budějovice jako město tranzitní.

Cíl

Kultura je běžnou součástí trávení volného času místních obyvatel, je maximálně přístupná a místní obyvatelé ji považují za samozřejmost svého životního stylu.

Kultura přispívá k atraktivitě města nejen pro místní obyvatele, ale i pro účastníky cestovního ruchu. Naopak cestovní ruch přispívá k zachování kulturního dědictví, ke zvýraznění hodnoty kulturních statků, k růstu poznání účastníků cestovního ruchu a k rozvoji kulturně-společenského života ve městě. Cestovní ruch se podílí na vzdělanosti obyvatelstva, což s sebou nese zvýšené nároky návštěvníků a turistů na služby. Kultura je propojena s volnočasovými aktivitami, cestovním ruchem, vzděláním a gastronomií, a tím zvyšuje návštěvnost města a prodlužuje pobyt návštěvníků a turistů. Město není vnímáno jako tranzitní, ale jako středobod turistických cílů Jihočeského kraje.

Historické město v propojení s řekami a vodními prvky poskytuje mnoho možností pro vytváření promenád, zeleně i návazné gastronomie. Spolu s kulturními akcemi pořádanými ve veřejném prostoru tvoří příjemné, kvalitní a vyhledávané místo k životu.

Specifické aktivity a projekty:

- Kulturní akce ve veřejném prostoru.
- Nová koncepce cestovního ruchu v Českých Budějovicích, její aktualizace a naplňování.
- Přilákání nebo založení festivalů a jiných kulturních akcí nadregionálního významu.
- Pobídky pro přilákání návštěvníků Otáčivého hlediště v Českém Krumlově do Českých Budějovic.
- Vznik mezioborové rady (viz 2.1.1, 2.2.2, 3.2.2).
- Zavedení společných projektů kulturní scény, hotelů a gastroprovozů (např. noc hotelů s kulturním programem, veřejné degustace apod.).

2.3 Propojujeme historii s budoucností

Stav

České Budějovice jsou metropolí kulturní krajiny jižních Čech, která je poseta kulturními památkami, čímž je i obecně známá. Samotné město je také velmi bohaté na kulturní dědictví, avšak jeho potenciál zůstává leckdy nevyužit.

V Českých Budějovicích se nachází přibližně čtvrtina památkově chráněných objektů Jihočeského kraje. Město má zpracovaný Program regenerace městské památkové rezervace a kvalita památkové péče je na dobré úrovni. Město také poskytuje granty soukromým vlastníkům památek na jejich opravy. Kulturní dědictví je zpřístupňováno veřejnosti v rámci možností (např. Černá věž, kostely aj.), větší přístupnost kulturního dědictví pro návštěvníky i místní obyvatele by však městu jednoznačně dále prospěla. Kromě hmotného kulturního dědictví jsou České Budějovice spojeny i s nehmotným kulturním dědictvím. České Budějovice jsou rodištěm a místem pobytu mnoha významných osobností a dějištěm historických událostí. Příběhy města však dnes nejsou dostatečně prezentovány. Je nezbytné propojit péči o tradice a kořeny s rozvojem moderních kulturních a kreativních odvětví. V současné době nejsou památky a kulturní dědictví dostatečně zapojeny do programu a aktivit kulturních aktérů. Chybí zde moderní interaktivní prezentace kulturního dědictví formou expozic či poutavých prvků ve veřejném prostoru, které by zpřístupňovaly historii a identitu města mladším generacím.

Cíl

Naším cílem je **prezentovat historické kulturní bohatství města** progresivně a moderně, avšak udržitelně při zachování původních tradičních hodnot a s veškerou úctou k minulým generacím umělců. Rovněž chceme pečovat o nehmotné kulturní dědictví, do něhož patří např. místní rodáci a slavné osobnosti, které jsou s městem spojené. Připomínání těchto osobností je nejen vděčným tématem pro různé akce, výstavy apod., ale zároveň vytváří pocit sounáležitosti s městem. Jedná se o prvky, na nichž lze stavět místní kulturní identitu.

Jako město budeme pečovat o kulturní dědictví a genius loci, **o ochranu a zpřístupnění památek a prezentaci historie města moderní formou** se zapojením technologií a prvků interaktivity a gamifikace. Jako město budeme historii ochraňovat, ale i ožивovat a atraktivně prezentovat tak, aby zůstala stále živá a pomáhala dalšímu rozvoji města.

Kulturní dědictví města budeme vnímat v kontextu kraje. České Budějovice budou **branou jižních Čech, budou se v nich sbíhat příběhy celého kraje a budou rozcestím pro návštěvu dalších míst v regionu**. Budeme nastavovat spolupráci mezi institucemi (kraj, město, NPÚ, kulturní aktéři apod.) a dalšími městy (v ČR i za hranicemi).

2.2 Propojujeme talenty s příležitostmi

2.3.1 Pečujeme o hmotné kulturní dědictví a zpřístupňujeme jej pro další generace

Stav

České Budějovice jsou metropolí kulturní krajiny jižních Čech, která je poseta kulturními památkami a je tím i obecně známá. Ve městě se také nachází řada kulturních památek mnoha architektonických slohů a historických období, velká část však není přístupná veřejnosti, nevypráví dějiny moderní formou, ani neznamena pozvánku do dalších míst ve městě a regionu.

Cíl

Město (pomocí Odboru kultury a cestovního ruchu, Odboru památkové péče nebo kulturního koordinátora) aktivně vyhledává kulturní památky v držení města i soukromých vlastníků a napomáhá jejich zpřístupnění veřejnosti.

Ve městě se nacházejí domy a objekty např. s odkazem na významné osobnosti spojené s Českými Budějovicemi. Město podporuje zpřístupňování nejen fyzických prostor, ale také příběhů o jejich majitelích a stavitelích.

V Českých Budějovicích vznikají moderní výstavy a expozice a jiné formy prezentace kulturního dědictví, významných osobností a událostí spojených s městem, které slouží jako nástroj edukace prostřednictvím moderních technologií (např. ve spolupráci s oceňovaným Jihočeským muzeem).

České Budějovice jsou se svým bohatým kulturním dědictvím atraktivním místem také pro dospívající generaci.

Specifické aktivity a projekty:

- Zpřístupňování kulturních památek veřejnosti (návaznost na opatření 1.3.1).
- Moderní a interaktivní prezentace dějin města ve veřejném prostoru s prvky gamifikace a moderních technologií.
- Podpora projektů typu Dny evropského kulturního dědictví, Open Houses, Dny architektury apod.
- Zavedení speciálních tematických prohlídek, procházek s architektem, historikem umění, pro děti kostýmovaných prohlídek se známými osobnostmi, videomapping apod.
- Umístění informačních cedulí na významné budovy a místa ve městě.

2.2 Propojujeme talenty s příležitostmi

2.3.2 Pečujeme o nehmotné kulturní dědictví města, které prezentujeme moderně

Stav

Město České Budějovice je spojeno se silnými osobnostmi a s jejich příběhy, které může předávat dál. Město však tento potenciál nevyužívá dostatečně. Osobnosti, historické události a další zajímavosti jsou nyní připomínány jen okrajově. Je potřeba je podpořit – pro posílení místní identity a kolektivní paměti.

Cíl

Město aktivně vyhledává vhodná témata a příležitosti pro prezentaci osobností a historie města dalším generacím poutavou formou. Město se spolu s kulturními aktéry aktivně podílí na zajištění akcí k výročí významných osobností a událostí města. Díky propojení bohatého kulturního dědictví města s moderními prvky (např. interaktivní aplikace, soutěže, šifrovací hry, únikové hry, audioprůvodce namluvené osobností apod.) jsou další generace seznamovány s historií a reáliemi města, zmíněné aktivity jsou oblíbené mezi rodinami s dětmi a mladou generací. Při této příležitosti bude město spolupracovat s Jihočeským muzeem, Alšovou jihočeskou galerií, Národním památkovým ústavem, archivem, informačním centrem a destinačními společnostmi.

Specifické aktivity a projekty:

- Zajištění akcí k výročí osobností a historických událostí spojených s městem.
- Moderní a interaktivní prezentace historie a osobností města formou výstav a expozic (např. v radniční síni, v Domě umění, v Jihočeském muzeu, ve veřejném prostoru apod.).
- Atraktivní stálá expozice místních umělců 20. století ve spojení např. s Alšovou jihočeskou galerií a galerií v Domě umění.
- Vznik nových moderních muzeí ke klíčovým tématům města a jižních Čech.
- Vznik science centra podporujícího profil města České Budějovice a regionu jižních Čech – inspirace: Pevnost poznání Olomouc.

Indikátory cílů v oblasti 2

	Indikátor(y)	Cílová hodnota indikátoru	Jak indikátor vyhodnotit
2.1 Propojovat kulturu s lidmi	Zřízení a pravidelné setkávání mezioborové rady	Mezioborová rada je ustanovena, má stabilní počet členů, schází se 2× ročně	Zápisy ze setkání mezioborové rady
	Pravidelné setkávání kulturní obce organizované městem nebo jím zřizovanou organizací	Setkání kulturní obce („kulturní parlament“) se schází min. 2× ročně, zastoupeny jsou kulturní organizace městské, krajské, nezávislé, neziskové i komerční	Pozvánka, program a fotografie ze setkání kulturní obce
	Jednotný systém sloužící jako informační kanál pro kulturní aktéry, obyvatele a návštěvníky města	Je ustálen, propagován a hojně využíván jeden informační systém pro většinu velkých akcí ve městě	Výzkum mezi obyvateli i aktéry, jaké informační kanály využívají
	Vytvoření nových festivalů nebo přilákání stávajících s mezinárodním přesahem	Ve městě je min. jeden nový festival/akce s mezinárodním přesahem a vysokou návštěvností	Program, fotografie a evaluační zprávy z festivalů a významných akcí ve městě
	Kandidatura na titul EHMK	Získání titulu EHMK	
2.2 Propojovat talenty s příležitostmi	Větší zapojení škol do kulturního dění	Setkání se zástupci škol, vytvoření databáze kulturních programů pro školy	Zveřejnění databáze kulturních programů pro školy na webu
	Lepší provázanost kultury a cestovního ruchu	Koncepce cestovního ruchu v Českých Budějovicích, která navazuje na koncepci kultury a strategii JCCR	Schválení a zveřejnění koncepce cestovního ruchu
2.3 Propojovat historii s budoucností	Zpřístupňování kulturních památek a nových prostorů veřejnosti	Zpřístupnění 10 kulturních památek a nevyužitých prostor veřejnosti do r. 2035	Monitoring prováděný orgány města (OKCR, ÚHA), informace z NPÚ a od kulturní obce
	Prezentace historie města ve veřejném prostoru a za pomoci moderních technologií	Ve veřejném prostoru jsou informace a artefakty prezentující historii města Zajištění pravidelných městských akcí k výročí osobností a událostí města	Monitoring veřejných prostranství, fotodokumentace Kulturní kalendář města

3. Tvoříme kulturu přístupnou, udržitelnou, excelentní

3.1 Tvoříme kulturu přístupnou	3.1.1 Rozvíjíme práci s publikem a přístupnost 3.1.2 Tvoříme participativně, pro společné soužití
3.2 Tvoříme kulturu udržitelnou	3.2.1 Dbáme na environmentální zodpovědnost 3.2.2 Podporujeme dobrovolnictví, mecenášství a celkovou osvětu o významu kultury
3.3 Tvoříme kulturu excelentní	3.3.1 Vytváříme nástroje podpory kulturních a kreativních odvětví 3.3.2 Pečujeme o profesionalizaci a budování kapacit aktérů

3.1 Tvoříme kulturu přístupnou

Stav

Kultura je o lidech a pro lidi. Dnes však nevíme, koho ve městě zajímá, kdo navštěvuje kulturní instituce a kdo se účastní kulturních akcí. Se zapojováním veřejnosti a kulturních aktérů do rozvoje kultury a veřejného života nemá město velké zkušenosti a nemá pro ně ani vhodně vyvinuté nástroje ani personální kapacitu. Většina organizací ve městě nemá strategii práce s publikem. Město má ale zpracovaný tzv. Atlas bezbariérové přístupnosti, nejen pro kulturní objekty.

Data o účasti obyvatel na kultuře byla poprvé sebrána v roce 2021 v rámci přípravy kandidatury na Evropské hlavní město kultury a vyplynulo z nich, že nejnižší spokojenost s kulturní nabídkou je u věkové skupiny nad 75 let (pouze 30 %), zároveň je v této skupině i nejmenší informovanost. Každý pátý obyvatel Českých Budějovic využívá služby kultury pouze prostřednictvím bezplatných akcí. Nadto 11 % obyvatel města za kulturu nechodí vůbec. Podpořit návštěvnost kulturních akcí je potřeba zvláště po covidových opatřeních. Celkem 44 % obyvatel totiž na kulturní akce i po konci pandemie chodí méně často a 16 % lidí vyloučilo návštěvu kultury úplně.

Zpřístupnění kultury má stavět na postupném zavedení nástrojů participace veřejnosti a na její aktivní účasti na neprofesionální kulturní a umělecké tvorbě a rozvoji komunit.

Cíl

Jsme otevřené město, které zapojuje své občany a podporuje jejich (kulturní) seberealizaci. Vytváříme nové příležitosti k setkávání a k účasti na tvorbě. Rozvíjíme všechny části města. Právo na kulturu má každý obyvatel. Dbáme proto na **dostupnost kulturních služeb pro všechny** – pro všechny generace, sociální vrstvy a životní styly, skrze nejrůznější instituce, formy nebo kanály. Budeme aktivně zjišťovat potřeby publika a s ohledem na ně plánovat kulturní nabídku tak, aby byla dostupná všem a byla vhodně rozprostřena v prostoru i čase. Budeme podporovat vznik neformálních komunitních center a spolupracovat s knihovnami na jejich komunitním rozměru. Budeme aktivně zjišťovat, zda je kultura dostupná pro nejrůznější skupiny obyvatel města, a trvale zlepšovat dostupnost a **odstraňovat nejrůznější bariéry** (fyzické, geografické, finanční a další). V tomto ohledu bude navázána spolupráce se sociálním a neziskovým sektorem a s tzv. radou přístupnosti složenou ze zástupců osob se specifickými potřebami (jež jsou definovány široce).

Jsme si plně vědomi toho, že pro aktivní účast na kultuře je potřeba vzbudit zájem a **aktivně pracovat s publikem současným i budoucím** (tzn. potenciálním). Proto budeme usilovat o to, aby alespoň městské kulturní organizace měly plán rozvoje publika a zvyšování přístupnosti, a sloužily tak za vzor i nezávislé scéně a krajským kulturním organizacím.

Důraz bude kladen i na schopnost využívat digitálních platforem pro prezentaci a propagaci umění a na dosah na širokou veřejnost i mládež. Technologie považujeme za komunikační kanál a příležitost, jak motivovat širokou skupinu obyvatel i návštěvníků k osobní účasti na kultuře ve městě.

3.1 Tvoříme kulturu přístupnou

3.1.1. Rozvíjíme práci s publikem a přístupnost kultury

Stav

Většina organizací ve městě nemá strategii práce s publikem a strategie neexistuje ani na úrovni města. Potřeby obyvatel a potenciální bariéry se systematicky nemapují a nijak se s nimi nepracuje. Rozsáhlé výzkumy zpracované během tvorby této strategie jsou však dobrým odrazovým můstkem pro lepší kulturní plánování a zvýšení přístupnosti kultury.

Cíl

Městské kulturní organizace znají své publikum a jeho potřeby, mají zpracovaný plán rozvoje publika, znají skupiny vyloučené z účasti na kultuře nebo se zhoršeným přístupem, a to včetně cizojazyčného publika.

Pro zkvalitnění práce s publikem a přístupnost kultury jsou pořádány vzdělávací akce a jsou sdíleny příklady dobré praxe z ČR i zahraničí.

Kulturní instituce a aktéři vstupují se svými aktivitami do veřejného prostoru, kde oslovují širokou veřejnost. Veřejnost je motivovaná k účasti na kulturních akcích a má dostatek informací o nabídce (mj. díky moderním technologiím). Kultura a umění je prostředkem neustálého vzdělávání a rozvoje, kladen je důraz na kvalitní a rozmanitou nabídku umění a doprovodných vzdělávacích programů. Pomocí nových přístupů a nápadů bude cílem oslovit a přitáhnout různé cílové skupiny tak, aby se kultura stala přirozenou součástí jejich životů a posilovala jejich kulturní identitu a kulturní kapitál.

Specifické aktivity a projekty:

- Zpracování analýzy potřeb a bariér ve spolupráci se sociálními službami a neziskovým sektorem (vazba na opatření 1.1.2 Plánování založené na datech).
- Audit přístupnosti a plán přístupnosti kulturních akcí a institucí na úrovni města.
- Plán rozvoje publika všech městských kulturních, vzdělávacích a volnočasových institucí.
- Projekty cílené na větší zapojení generace Z (do 30 let) a seniorů, kteří jsou s kulturní nabídkou nespokojeni nejvíce.

- Zpřístupňování fyzických prostorů i děl – např. tvorba hmatových modelů, akce typu Open Houses, noc kostelů/muzeí/divadel apod.
- Podpora akcí pro veřejnost zaměřených na vzdělávání a rozvoj publika, kritickou reflexi umění a kultury.
- Vznik „kulturní průkazky občana“ – zvyšování motivace k účasti – inspirace: KulturLeben Berlín.

- Zpřístupňování místní kultury lidem bez znalosti českého jazyka – obyvatelům i návštěvníkům, menšinám (podpora např. formou grantů).
- Zpřístupnění skrze online platformy a moderní technologie (digitalizace, gamifikace, interaktivní aplikace).

3.1 Tvoříme kulturu přístupnou

3.1.2. Zapojujeme veřejnost a zkvalitňujeme soužití

Stav

Se zapojováním veřejnosti a kulturních aktérů do strategického rozvoje veřejného života a kultury nemá město velké zkušenosti a nemá pro ně ani vhodně vyvinuté nástroje a personální kapacitu. Nízká participace občanů je typickým rysem měst v postsocialistickém prostoru. Kultura může být prostředek, skrze nějž lze větší participaci pěstovat a rozvíjet, budovat vztah k místu a zapojovat obyvatele do veřejného dění. Otevřené město, které zapojuje své občany a podporuje jejich (kulturní) seberealizaci, je lepším místem k životu a je atraktivní i pro návštěvníky.

Komunity ve městě existují, nejsou však propojené navzájem. Dle průzkumu jsou komunitní a sousedské akce hodnoceny kulturní obcí i obyvateli jako jeden z nejslabších článků kulturní nabídky.

Specifické aktivity a projekty:

- Rozvoj a průběžné zapojování veřejnosti do (kulturního) plánování.
- Participativní mapování komunit, jejich činnosti, silných stránek a potřeb (spolupráce: další odbory MMB, neziskový sektor, územní skupiny, sociální služby), vazba na opatření 3.2.2.

Cíl

Podporujeme komunity – ať už ty, co se shlukují kolem společného zájmu či potřeb, nebo ty, jež vznikají v sousedství. Vytváříme nové příležitosti k setkávání a k účasti na tvorbě. Rozvíjíme a myslíme na všechny části města.

Využíváme veřejné prostory pro kulturní a společenské akce. Prostřednictvím kultury budujeme vztah k místu, rozvíjíme společenský život a důvěru a soudržnost mezi obyvateli i jejich otevřenost vůči světu. Podporujeme rozvoj občanských aktivit a občanské angažovanosti. Občanskou společnost vnímáme jako důležitý prvek zdravě fungujícího města. Posilujeme možnosti participace na kulturních aktivitách (plánování, organizace a realizace) a rozhodování o rozvoji města. Máme nástroje pro řešení negativních sociálních jevů a vyloučení prostřednictvím kultury a umění. Kulturu a umění rozvíjíme jako potenciál pro řešení výzev v dalších oblastech života a rozvoje města. Prostřednictvím kultury a umění kultivujeme, seznamujeme se s rozmanitostí, podporujeme dialog.

Kultura je přítomna v každodennosti města a je prostorem pro realizaci obyvatel, pro společenskou reflexi, rozvoj kritického myšlení i hledání vlastní identity a společných hodnot.

- Podpora mezigeneračního dialogu skrze společné kulturní projekty seniorů a dětí a mládeže.
- Zavedení městem podporovaného dobrovolnického programu pro kulturu a společenské akce.
- Rozšíření konání kulturních projektů mimo historické centrum.

- Podpora neformálních komunitních center ve všech částech města, využití knihoven jako komunitních center.

3.2 Tvoříme kulturu udržitelnou

Stav

Vzhledem ke klimatické krizi je čím dál nezbytnější zvažovat kulturní aktivity z pohledu ekologie, ochrany životního prostředí a energií. Kultura jde často příkladem a osvětovými akcemi i mnoha příkladovými projekty napomáhá zvyšovat povědomí o důležitosti tématu. Jižní Čechy jsou úzce spojeny s relativně kvalitní přírodou, a kultura v Českých Budějovicích by proto měla být pomyslnou vlajkovou lodí pro spojení ekologie a kultury. To však nyní není předmětem činnosti kulturních organizací, jelikož ty často bojují o přežití nebo ani nemají vlastní subjektivitu.

Udržitelnost kultury je však potřeba chápat širěji. Kultura by měla být udržitelná finančně i společensky v celém svém ekosystému, tzn. včetně následných ekonomických a sociálních přínosů pro další odvětví a pro společnost. Nyní však město nemá nástroje, jejichž prostřednictvím by tuto udržitelnost zajistilo či podpořilo, a kulturní subjekty nemají know-how pro systematický fundraising, dobrovolnické programy apod.

Velkou výzvou je také sběr dat a plánování na jejich základě. V Českých Budějovicích – podobně jako v mnohých dalších českých městech – data chybí na úrovni města i na úrovni jednotlivých organizací.

Pro další rozvoj kultury je vhodné mít neustále na zřeteli principy udržitelnosti, které jsou mj. definovány cíli OSN – tzv. Sustainable development goals.

Cíl

Udržitelné kulturní prostředí propojuje jak kulturní organizace, tak občanský, neziskový a soukromý sektor, vzdělávací instituce a státní správu. Udržitelná kulturní infrastruktura vzniká s jasnou vizí a koncepcí a s vědomím, že výsledkem by měl být dlouhodobě udržitelný systém.

Budeme tematizovat **environmentální témata** v kulturním provozu i v umělecké produkci a kulturním aktérům i veřejnosti poskytovat osvětu. Pomocí kultury napomůžeme formovat společnost zodpovědnější, solidárnější, pečující, a tedy odolnější vůči sociálním změnám i vůči dopadům klimatických změn.

Je proto důležité, aby byly od začátku dobře nastavené základní mechanismy – zejména schopnost rozvíjet **vícezdrojové financování, vytvářet profesionální (placená) pracovní místa i příležitosti pro zapojení dobrovolníků**, dále nastavit systém pravidelného vyhodnocování, transparentní obměny aktérů nebo jejich rolí a vztahů, a to vždy s respektem k potřebám prostředí. Považujeme **kulturní a kreativní odvětví za sebevědomou součást ekonomiky a zaměstnanosti města** a uvědomujeme si jejich přesah a vliv nejen na další ekonomická odvětví, ale i na způsob života ve městě.

3.2 Tvoříme kulturu udržitelnou

3.2.1 Dbáme na environmentální odpovědnost

Stav

České Budějovice jsou metropolí kraje s významným přírodním bohatstvím a kvalitním životním prostředím. Klimatická změna však s sebou přináší proměny v chování lidí i ve využívání veřejného prostoru. Zároveň ale do kulturního sektoru přináší řadu výzev. Statutární město České Budějovice se připravuje na aktuální i předpokládané dopady změny klimatu a nechává si na změny klimatu vypracovat adaptační strategii. Ta řeší především nárůst teplot a teplotních extrémů, riziko nedostatku vody, výskyt extrémních jevů, jako jsou povodně, přívalové deště a silný vítr. Evropská unie zároveň schválila Zelenou dohodu pro Evropu, což zahrnuje také snahu dosáhnout klimatické neutrality do roku 2050. Kultura by měla jít příkladem a adekvátně reagovat na tyto výzvy.

Cíl

Kulturní organizace ve městě a projekty jsou vůči životnímu prostředí zodpovědné: produkují minimum odpadu, snižují svou energetickou náročnost, optimalizují dopravu, podporují zelenou infrastrukturu a architekturu, upřednostňují kvalitu před kvantitou. Po schválení adaptační strategie na změny klimatu implementujeme její závěry do konkrétních projektů akčních plánů této Strategie.

Specifické aktivity a projekty:

- Zmapování dopadů kulturní produkce na životní prostředí a vytvoření environmentálního plánu pro kulturu.
- Využívání kulturních organizací a uměleckých projektů k mapování a podpoře biodiverzity, ke zvýšení povědomí o stavu ekosystémů a biotopů ve městě a ke zvýšení pozitivního vztahu k životnímu prostředí.
- Podpora vzniku přírodních zahrad při kulturních organizacích a památkách.
- Zohlednění podpory ekologického přístupu v kultuře v grantovém systému i v rámci provozu městských kulturních organizací (podpora cirkulárního provozu, bezobalového nákupu a bezodpadové produkce, lokálních a etických dodavatelů a zdrojů, podpora sdílení vybavení apod.).
- Sdílená půjčovna vybavení a techniky pro kulturní instituce i veřejnost – inspirace: Praha 14 kulturní.
- Zavedení prvků ekologicky šetrného stavebnictví při plánování rekonstrukcí i nových projektů.
- Vhodné, kvalitní, udržitelné umělé městské osvětlení, které snižuje světelný smog a neohrožuje zdraví lidí a zvířat.
- Zavedení poradenství pro kulturní organizace i umělce – inspirace: Julie's Bicycle.
- Podpora udržitelného turismu – inspirace: Wonderful Copenhagen.

3.2 Tvoříme kulturu udržitelnou

3.2.2 Podporujeme dobrovolnictví, mecenášství a celkovou osvětu o významu kultury

Stav

Současný stav fungování kultury ve městě bez kulturní strategie přináší kulturním organizacím řadu nejistot. Město si dosud nebylo plně vědomo významu kultury pro celkový rozvoj města, což leckdy způsobovalo odchod mladých umělců a producentů do jiných měst a ukončení činnosti některých provozů. Aby byla kultura udržitelná, je potřeba uznat její důležitost, položit dobrý základ spolupráce mezi aktéry, aby si mohli vzájemně pomáhat, a také jim dát do ruky jednoduché nástroje a posílit jejich know-how, aby mohli nezávisle zajišťovat své zdroje (finanční i lidské), ověřovat a naplňovat potřeby svého publika a dále se rozvíjet.

Cíl

Město si je plně vědomo významu kultury a kreativních odvětví pro svůj rozvoj – pro vzdělanost, ekonomiku, demografický vývoj, soužití obyvatel, duševní zdraví atd.

Město a kulturní organizace rozvíjejí dobrovolnictví a mecenášství, resp. různé formy fundraisingu tak, aby

- uměly efektivně využívat dobrovolníky nejen z řad mládeže i seniorů, ale například i ekonomicky aktivních odborníků, kteří mohou pomáhat svými konzultacemi,
- jejich rozpočty byly založeny na stabilním vícezdrojovém financování z veřejného i soukromého sektoru.

Město a jeho organizace se v rámci pravidelného zjišťování dat o svém publiku zaměřují také na zjišťování dopadu kulturní činnosti na zdraví s cílem šířit datově podloženou osvětu o význam kultury pro zdraví člověka.

Veřejná správa (politická reprezentace i úředníci) i široká veřejnost rozumí hodnotě a přínosům kultury. Kulturní aktéři a instituce tuto podporu ze strany města vnímají a jsou díky tomu schopni uskutečňovat ambiciózní projekty a dlouhodobě plánovat svůj rozvoj.

Specifické aktivity a projekty:

- Vytvoření dobrovolnického programu na úrovni kulturních organizací města.
- Semináře a mentoring vedoucí k rozvoji fundraisingu.
- Podpora pravidelného sběru dat o publiku kulturních organizací, včetně zjištění dopadů kultury na duševní zdraví a spokojenost.
- Kampaň osvětující roli kultury a její přínosy.
- Pravidelná reflexe dobré praxe na poli kultury formou ocenění ze strany města.

3.3 Tvoříme excelentní kulturu a pomáháme profesionalizaci

Stav

Cílem je rozvíjet profesionalizaci kulturních aktérů zřizované i nezřizované scény a aktivizovat a podporovat umělce a start-upy, např. formou revitalizace vhodných prostorů pro ateliéry a dílny, vhodnými nástroji podpory podnikání nebo propojením se stabilními podniky.

Vedle špičkových městských organizací jako je Jihočeské divadlo nebo Dům umění chceme systematicky podporovat budování kapacit dalších místních tvůrců, a to jak jednotlivců, tak i organizací. V současné době je ve městě poměrně málo příležitostí pro vzdělávání, profesionalizaci a budování kapacit kulturních aktérů. Nejen že na místních školách chybějí kreativní obory pro budoucí profesionály, ale chybějí i další nástroje pro rozvoj a profesionalizaci umělců, kulturních manažerů i kulturních a kreativních organizací. Z výzkumu vyplynulo, že kulturní aktéři a kreativci by nejčastěji uvítali vzdělání v oblasti marketingu, strategického plánování a projektového managementu, dále v grantovém i negrantovém fundraisingu.

V Budějovicích dobře funguje vědecko-technologický park (JVTP) pod Jihočeským krajem, což pro město představuje příležitost navázání větší spolupráce.

Dominantní podíl má ve městě odvětví uměleckých řemesel, a to proto, že zde (historicky) sídlí společnost vyrábějící psací a kreslicí potřeby Koh-i-noor Hardtmuth.

Cíl

Aby mohla kultura naplno projevit svůj potenciál a dlouhodobě pomáhat rozvoji města, je potřeba věnovat pozornost celkové profesionalizaci její scény. Cílem je vytvořit **vnitřní mechanismy neustálého zdokonalování** a integrování poznatků do další činnosti. Důležitým faktorem v profesionalizaci je **sdílení zkušeností** nejen navzájem v rámci místních organizací, ale také interakcí a spoluprací s kulturními aktéry z jiných měst v ČR i zahraničí, dále **aktivní vzdělávání v klíčových oblastech**, jako je špičkový marketing, projektový management, fundraising a vícezdrojové financování (finanční management), celková **otevřenost špičkovým umělcům a kreativcům**, kteří přinášejí do města nové trendy a s nimi často i pracovní příležitosti.

Kulturní a kreativní odvětví v Českých Budějovicích budou součástí celostátní a evropské mapy KKO a stanou se zajímavými pro odborníky a představitele z jiných měst. Vznikajícím kreativním projektům zajistíme dostatečnou péči tak, aby město bylo dobrým místem pro start-upy a inovace. Podpoříme vznik hubů, kreativních center, coworkingů, ale i transfer již existujících projektů ve městě. Naším cílem je vytvářet takové podmínky, aby tito lidé neměli důvod odcházet do větších měst. České Budějovice tak budou sloužit jako **přirozená metropole kulturních a kreativních odvětví celých jižních Čech**. Budeme lépe využívat výhodnou polohu kraje sousedícího s Rakouskem a Německem a díky větší spolupráci v rámci příhraničí **přinášet do Česka zahraniční trendy a příklady dobré praxe**.

3.3 Tvoříme excelentní kulturu a pomáháme profesionalizaci

3.3.1 Vytváříme nástroje podpory kulturních a kreativních odvětví

Stav

Město svou dosavadní podporu zaměřuje především na kulturní aktéry, umělecké organizace a pořadatele. Nemá tudíž vybudován žádný nástroj na přímou podporu talentů v oblasti kulturních a kreativních průmyslů, a nemůže navíc navazovat ani na umělecké školy, kterých je ve městě nedostatek. Důsledkem je relativně nízký počet aktivně tvořících umělců a profesionálů v kulturních a kreativních odvětvích (viz analytická část Strategie) a s tím i související nedostatek motivací a inovačního zázemí/infrastruktury, které by lákalo nově příchozí aktéry.

Cíl

Město otevřeně vítá profesionály z kulturních a kreativních odvětví a je připraveno rozvíjet talenty a podporovat místní podnikatele v kulturních a kreativních odvětvích v raných fázích jejich kariéry. Vytváří prostředí, které dovoluje akcelarovat nápady směrem k podnikatelským záměrům a ověřovat je na území města.

Jako konkurenční výhodu a vymezení své pozice (specializace) město využívá svoji špičkovou úroveň v oblasti biologického výzkumu a přírodních věd a propojuje kreativní odvětví právě s těmito obory. Město usiluje o navázání spolupráce s odborníky na KKO z jiných měst ČR (Praha, Brno, Ostrava) i ze zahraničí, podporuje nové formy vzdělávání využívající moderní přístupy nebo technologie, např. STEAM.

Cílem je vytvořit atraktivní město, které přitáhne pozornost kreativních lidí (nejen z ČR) a s nimi i pozornost investorů a jejich potenciálních partnerů. Ruku v ruce s touto změnou dojde ke zkvalitňování navázaných služeb, a tedy ke zlepšování podmínek života ve městě.

Specifické aktivity a projekty:

- Revitalizace/vznik vhodných prostorů pro ateliéry a dílny, vznik kreativního centra/hubu jako doplnění, podpora a rozvoj stávající inovační infrastruktury (vazba na opatření 1.3.1) – inspirace: KUMST Brno.
- Pokračování v aktivitách vedoucích ke snižování bariér vstupu na trh v oblasti KKO (např. poskytování městských objektů se sníženým nájemem – kanceláře, ateliéry, studia, podpora sdílených služeb – coworking, fablab apod.).

- Metodická podpora podnikatelů v kulturních a kreativních odvětvích.
- Pobídky města pro kreativní řešení výzev a městských projektů.
- Příležitosti (zázemí, akce) pro prezentaci a networking aktérů KKO.
- Pravidelné mapování kulturních a kreativních odvětví a zjišťování jejich potřeb, následná implementace.

- Užší spolupráce s JVTP na jejich programu podpory KKO – akcelerační program (vazba na opatření 2.2.1).
- Projekty spolupráce kreativců a vědeckovýzkumných (přírodovědných) oborů.
- Podpora vzdělávání k technologiím (STEAM) – dílny digitální fabrikace.

3.3 Tvoříme excelentní kulturu a pomáháme profesionalizaci

3.3.2 Pečujeme o profesionalizaci a budování kapacit aktérů

Stav

Město nevyvíjí žádné aktivity, kterými by cíleně vzdělávalo a rozvíjelo místní aktéry z KKO, a to i přesto, že je na ně cílena grantová podpora, a jsou tedy uživateli městských financí. Velké akce často postrádají dlouhodobou vizi rozvoje a organizace působící ve městě mnohdy zápasí o přežití. Kultura je pořádána jako volnočasová aktivita a nebývá pro organizátory hlavní činností. Situaci odráží také dotační program města na podporu kultury, v němž se objevují stále stejné projekty bez většího posunu v kvalitě, dramaturgii, ambicích a rozpočtu. Město tak nabývá falešného dojmu, že v Budějovicích nejsou progresivní hráči. Proto nevidí smysl ve větší podpoře kultury, je totiž přesvědčeno, že vlastně není nikdo, kdo by ji dokázal efektivně využít. Vzniká tak začarovaný kruh, ze kterého je potřeba vystoupit.

Město nezaujímá žádný postoj k místním profesionálním umělcům, nepodporuje systematicky originální tvorbu. Stejně tak neexistují mechanismy, které by podporovaly zaměstnance veřejné správy (OKCR či podobné gesční pracoviště) a městských organizací při aktivní účasti na neformálních vzdělávacích aktivitách (konference, networky EU, studijní cesty apod.).

Cíl

Město pomáhá organizacím v KKO k profesionalizaci, vzdělávání a ke zdravému rozvoji ostatních volnočasových aktivit v konkurenčním prostředí. Při budování kapacit zapojuje mj. nové formy vzdělávání využívající moderní přístupy nebo technologie. Rovněž hledá cesty, jak zajistit vzdělávání, sdílení zkušeností a profesní rozvoj zaměstnanců veřejné správy. Orientuje se v současných trendech a řešeních.

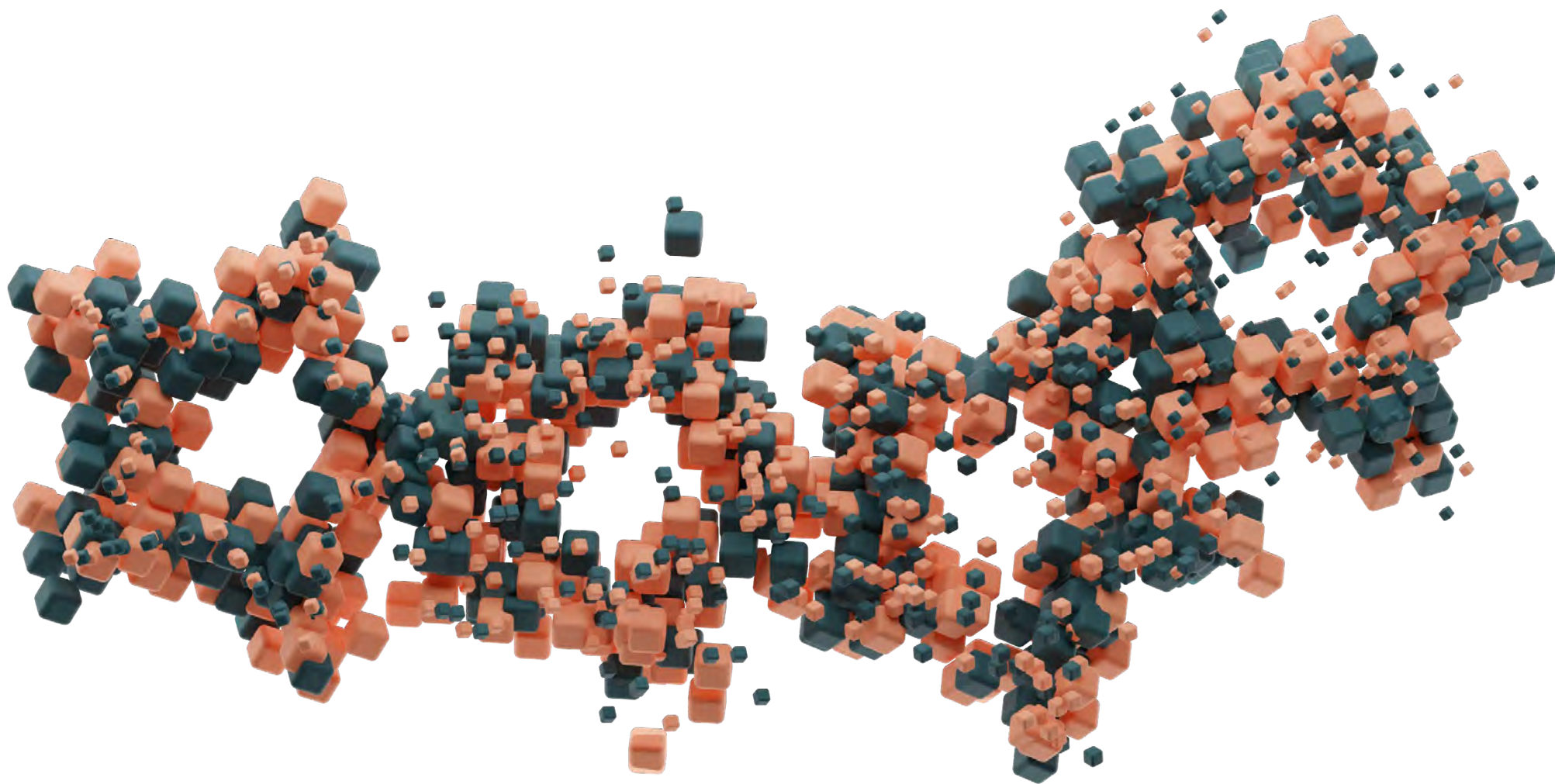
Specifické aktivity a projekty:

- Inicie „akademie kulturního/komunitního managementu“ (management, finanční řízení, plánování, HR, marketing, PR, fundraising...) ve spolupráci s lokálními VŠ.
- Konzultační podpora pro žadatele v dotačním programu.
- Organizace studijních návštěv kulturních aktérů do jiných měst a návštěv lektorů z jiných měst v Českých Budějovicích.
- Mentoringový program a „poradna“ pro kulturní aktéry – propojení zkušenějších profesionálů městských organizací a neziskové scény (vazba na opatření 2.1.1, 3.2.2).
- Podpora přeshraničního partnerství a networkingu v rámci posilování kapacit aktérů (vazba na opatření 2.1.2).
- Podpora vzdělávání k technologiím (STEAM) – dílny digitální fabrikace jako cesta k modernímu vzdělávání a udržitelné tvorbě (vazba na opatření 2.2.1).

Indikátory cílů v oblasti 3

	Indikátor(y)	Cílová hodnota indikátoru	Jak indikátor vyhodnotit
3.1 Vytvářet kulturu přístupnou	Místní obyvatelé jsou aktivní součástí kulturního života ve městě	Rostoucí počet dobrovolníků v kulturních a veřejně prospěšných projektech Rostoucí počet komunitních akcí ve městě, rozmístěných ve většině městských částí	Informace městských kulturních organizací a kulturní obce Informace z komunitních center a od zpravodajů územních skupin
	Spokojenost místních s kulturní nabídkou (včetně znevýhodněných skupin)	Rostoucí spokojenost místních s kulturní nabídkou	Pravidelné dotazování obyvatel na jejich participaci a spokojenost s kulturou
	Počet kulturních programů pro školy	Veřejná, aktualizovaná a využívaná databáze kulturní nabídky pro školy	Existence databáze, informace od odpovědné osoby
	Počet návštěvníků z řad dětí a mládeže a seniorů	Neklesající počet dětí a mládeže do 25 let, rostoucí počet seniorů od 60 let navštěvujících městské instituce a akce	Evidence návštěvnosti kulturních organizací, příp. akcí podporovaných granty
3.2 Vytvářet kulturu udržitelnou	Dopady kultury na životní prostředí	Zavedení ekologických principů do grantového systému Pravidelné mapování a systematické snižování dopadů městských organizací a akcí na životní prostředí	Ekologické požadavky a doporučení pro projekty dotované městem Jednoduchý systém monitoringu ekologických dopadů, městské organizace jdou příkladem
	Podpora dobrovolnictví	Zavedené dobrovolnické programy v městských kulturních organizacích	Výroční zprávy či jiný reporting kulturních organizací
	Podpora mecenášství	Kulturní organizace mají rozvinuté dárcovské programy	Evaluační zprávy a další informace od kulturních organizací a akcí
3.3 Vytvářet kulturu excelentní	Programy a projekty podporující profesionalizaci kulturních aktérů	Rostoucí počet kulturních aktérů využívajících programy pro budování kapacit a profesionalizaci (mentoring, konzultace, kurzy, konference...)	Evidence garantů/organizátorů daných programů/projektů profesionalizace, příp. informace od kulturní obce
	Počet podpůrných opatření pro rozvoj kreativního podnikání + počet osob, které je využily	Stabilní podpora (zavedená opatření a projekty) kreativního podnikání, rostoucí počet osob, které je využívají	Informace od garantů – opatření pro podporu kreativního podnikání a evidence podpořených osob

V. Implementační část

Způsob práce se Strategií, pravidelná evaluace

Předmětem implementační části je stanovení způsobu realizace, monitoringu a vyhodnocování Strategie v průběhu její platnosti.

Implementace Strategie a proces strategického řízení klade nároky na Odbor kultury a cestovního ruchu, ale i na další odbory Magistrátu města České Budějovice, které budou partnery pro naplňování některých cílů a opatření. Tento proces klade nároky i na politickou reprezentaci města a na spolupráci napříč dílčími gescemi. Pro efektivní fungování strategického řízení je klíčové, aby s principy a obsahem strategického řízení byli srozuměni jak zaměstnanci Odboru kultury a cestovního ruchu, tak i jejich kolegové z odborů a kulturních organizací a členové rady a zastupitelstva města. Vzájemný respekt a konstruktivní spolupráce všech zúčastněných je základním předpokladem funkčního průběhu celého procesu a jeho kvalitních výstupů.

Základním nástrojem implementace je **akční plán**, který rozpracovává konkrétní úkoly na nejbližší dva roky.

Strategie i akční plány jsou vyhodnocovány v pravidelných intervalech. Indikátory pro jednotlivé cíle Strategie jsou uvedené v předchozí kapitole na konci každé prioritní oblasti.

Implementaci Strategie řídí **koordinátor implementace Strategie** zařazený do organizační struktury **Odboru kultury a cestovního ruchu**. Koordinátor svou činnost průběžně uvádí v soulad s vedoucím odboru a s členem Rady města České Budějovice, který je pověřen gescí kultury. Koordinátor dále stanovuje konkrétní termíny pro setkávání mezioborové rady a řídicí skupiny Strategie.

Garantem implementace a naplňování Strategie je **řídicí skupina** složená z primátora, člena rady města zodpovědného za kulturu, členů kulturní komise, vedoucího OKCR, koordinátora implementace. Jednání vede člen rady města zodpovědný za kulturu. Řídicí skupina zejména schvaluje výslednou podobu akčního plánu a zprávu o evaluaci Strategie.

Poradním orgánem je **mezioborová rada**, kterou ustanoví člen rady města zodpovědný za kulturu. Skupina bude zahrnovat ředitele kulturních organizací působících na území Českých Budějovic a jsou zřízené městem či krajem, kulturního koordinátora, ředitele destinačních společností Českobudějovicko-Hlubocko a Jihočeská centrála cestovního ruchu, dále zástupce Jihočeské univerzity, Jihočeského vědecko-technologického parku, vedoucího Odboru kultury a cestovního ruchu, Odboru památkové péče a Odboru školství MMČB.

Mezioborovou radu svolává koordinátor implementace Strategie minimálně jednou za rok v souvislosti s procesem evaluace a aktualizace akčního plánu Strategie.

Organizační struktura Strategie

Organizační struktura implementace strategie zahrnuje několik subjektů a úrovní. Při implementaci je nutné určit konkrétní subjekty a osoby odpovědné nejen za realizaci jednotlivých aktivit a projektů, ale i za

kontrolu (monitoring) jejich plnění. Po transformaci Odboru kultury a cestovního ruchu na orgán zabezpečující strategické plánování se úlohy gestora Strategie chopí právě on.

Zastupitelstvo a rada města

Vrcholným článkem procesu implementace města jsou orgány města, kterým připadá rozhodovací pravomoc. Jejich hlavní činností v procesu implementace je:

- schválení Strategie dle zákona č. 128/2000, o obcích,
- projednávání vyhodnocení plnění Strategie,
- schválení jednotlivých projektů k realizaci,
- politická odpovědnost za plnění vize.

Řídící skupina Strategie (garant)

Řídící skupina je hlavním aktérem implementace, sestává z primátora, člena rady města zodpovědného za kulturu, členů kulturní komise, vedoucího OKCR, koordinátora implementace. Jednání vede člen rady města zodpovědný za kulturu. Řídící skupina:

- schvaluje výslednou podobu akčního plánu a zprávu o evaluaci Strategie,
- provádí dohled nad realizací a aktualizací Strategie,
- může předkládat a projednávat realizaci jednotlivých projektů.

OKCR (gestor)

Odbor je gestorem a nositelem této strategie. Proto má zaměstnance (koordinátora) odpovědného za implementaci Strategie. Zodpovědností OKCR je především:

- věcný dohled nad realizací a aktualizací strategie (naplňování, evaluace), odpovědnost za přípravu akčního plánu a jeho vyhodnocení,
- projednávání jednotlivých projektů, spolupráce s dalšími odbory MMČB, krajským úřadem, mezioborovou radou a dalšími,
- rozvíjení spolupráce mezi aktéry a svolávání mezioborové rady,
- předkládání dokumentů do Řídící skupiny Strategie, rady a zastupitelstva.

Garanti dílčích aktivit a projektů

Jsou subjekty (odbory města, organizace, osoby), které jsou odpovědné za realizaci jednotlivých aktivit a projektů dle dílčích projektových záměrů. K jejich kompetencím patří:

- odpovědnost za dílčí projekty a aktivity,
- reporting a monitoring stavu projektů Odboru kultury a cestovního ruchu (gestorovi Strategie).

Mezioborová rada

Poradní orgán, který sdružuje klíčové kulturní aktéry i zástupce jiných oborů (zejména cestovního ruchu, vzdělávání, sociální oblasti, územního plánování a podnikání). Cílem je společné projednávání a informování se navzájem i směrem k významným změnám, koordinace projektů a komunikace o potřebách a trendech.

Komunikační struktura Strategie

Zastupitelstvo a rada města, řídicí skupina Strategie a Odbor kultury a cestovního ruchu komunikují přímo mezi sebou. OKCR jako gestor projektu komunikuje s Garanty dílčích aktivit a projektů a s Mezioborovou radou.

**Zastupitelstvo
a rada města**

**Řídicí skupina
Strategie (garant)**

**Odbor kultury
a cestovního ruchu
(gestor)**

**Garanti dílčích
aktivit a projektů
Mezioborová
rada**

Nástroj implementace: akční plán

Strategie je naplňována především prostřednictvím **akčního plánu**. Akční plán je nástroj, jehož prostřednictvím je naplňována Strategie v jednotlivých letech s ohledem na dostupné finanční prostředky. Jde o strukturovaný dokument, který zahrnuje seznam aktivit a projektů, jež budou v daném roce uskutečněny, a provazuje je s jednotlivými cíli Strategie. U každého projektu je nastavena odpovědnost a finanční alokace. Zakomponování procesu tvorby akčního plánu do přípravy rozpočtu města je jedním ze základních principů strategického řízení. Výsledná podoba akčního plánu by měla korespondovat s rozpočtem města.

Akční plány této Strategie jsou zpracovávány na **období dvou let**. Akční plán na roky 2023–2024 je zvláštní přílohou této strategie.

Vždy **před vypracováním aktualizovaného akčního plánu** na nadcházející období musí být **vypracováno vyhodnocení předešlého akčního plánu a posouzeno**, nakolik se podařilo naplánované aktivity naplnit. Následně je toto vyhodnocení společně s novým akčním plánem předloženo k projednání garantovi strategie. Pro vyhodnocení akčního plánu jsou využity indikátory uvedené v rámci schválené strategie. Aktuální verze včetně vyhodnocení předešlé verze akčního plánu je **uveřejněna na webových stránkách města**.

Při tvorbě akčního plánu se postupuje v několika krocích:

1. Sběr a projednání podnětů – v procesu je využito participativních nástrojů, prostřednictvím kterých se získávají podněty jak od zaměstnanců magistrátu a organizací města, tak i od širší veřejnosti. V závislosti na těchto podnětech se postup naplňování jednotlivých opatření Strategie v akčním plánu může upravit.

2. Rozpracování a projednání aktivit a projektů – gestorem, guaranty dílčích aktivit a mezioborovou radou jsou připraveny aktivity a projekty, které povedou k realizaci opatření Strategie.

3. Schválení akčního plánu – řídicí skupina projekty doporučené k zařazení do akčního plánu projedná. Vybrané aktivity a projekty jsou zařazeny do akčního plánu a předloženy ke schválení radě města. Neschválené projekty a aktivity mohou být zařazeny do zásobníku aktivit/projektů k jednotlivým opatřením Strategie.

Vyhodnocení naplnění předešlého akčního plánu (do 30. 6. druhého roku platnosti akčního plánu)

Příprava nového akčního plánu ve spolupráci s hlavními aktéry kultury ve městě

Předložení nového akčního plánu garantovi strategie ke schválení nejpozději do 30. 11. předcházejícího roku

Kontrola, monitoring a vyhodnocování strategie

Pro dosažení stanovených cílů je strategie průběžně monitorována a v určeném termínu aktualizována. Monitoring strategie je prováděn průběžně v souladu se stanovenými indikátory. Komplexní vyhodnocení strategie a její případná aktualizace je prováděna jednou za 4–5 let (např. na začátku roku 2026, 2031, 2036).

Typ evaluace	Frekvence	Garant aktivity/ projektu	Odbor kultury a cestovního ruchu	Řídící skupina Strategie	Rada města
Průběžné vyhodnocení a monitoring	Každé 2 roky	Připravuje podklady	Vypracovává zprávu o plnění a připravuje Akční plán	Projednává a schvaluje	Bere na vědomí
Komplexní vyhodnocení a aktualizace	Každých 5 let	Připravuje podklady	Připravuje podklady a podílí se na zpracování	Projednává a schvaluje	Projednává a schvaluje

Vyhodnocování probíhá prostřednictvím pravidelných **zpráv o plnění strategie**. Jde o stručnou informaci, která se týká způsobu naplňování jednotlivých typových aktivit/projektů strategie.

Tato zpráva je předkládána vždy společně s návrhem akčního plánu a jeho vyhodnocení (viz dále) garantovi strategie.

Pro vyhodnocení strategie se doporučuje využít jednoduchou tabulkovou formu.

Vyhodnocování strategie je prováděno na základě **indikátorů**. Indikátory slouží především k hodnocení míry naplňování strategie. Ve strategii jsou indikátory na úrovni cílů stanoveny v každé prioritní oblasti.

Šablona pro vyhodnocení strategie

1.1 Pečujeme o kompetence a organizační zajištění kultury				
Název typové aktivity	Garant aktivity	Způsob naplnění	Náklady	
			Předpokládané	Skutečné

Jak vyhodnocovat indikátory?

Indikátory je možné vyhodnocovat za předpokladů dostupnosti dat a informací jako součást vytvořeného systému sběru dat a informací v opatření 1.1.2. Pro každý indikátor uvedený v této Strategii je proto nutné sledovat relevantní data.

Další nástroje implementace strategie

Zásobník projektů a projektová karta

Pro realizaci velkých, především investičních projektů je vhodné vést tyto projekty v zásobníku projektů. Zásobník projektů, který je rezervoárem návrhů konkrétních projektů, je zvláštní přílohou Strategie.

Pro významné projekty, které jsou vybrány k realizaci, je vhodné zpracovat kartu, která shrnuje základní informace o projektu. Tyto projekty se stávají součástí akčního plánu pro nejbližší období.

Projekty jsou realizovány v souladu s principy projektového řízení.

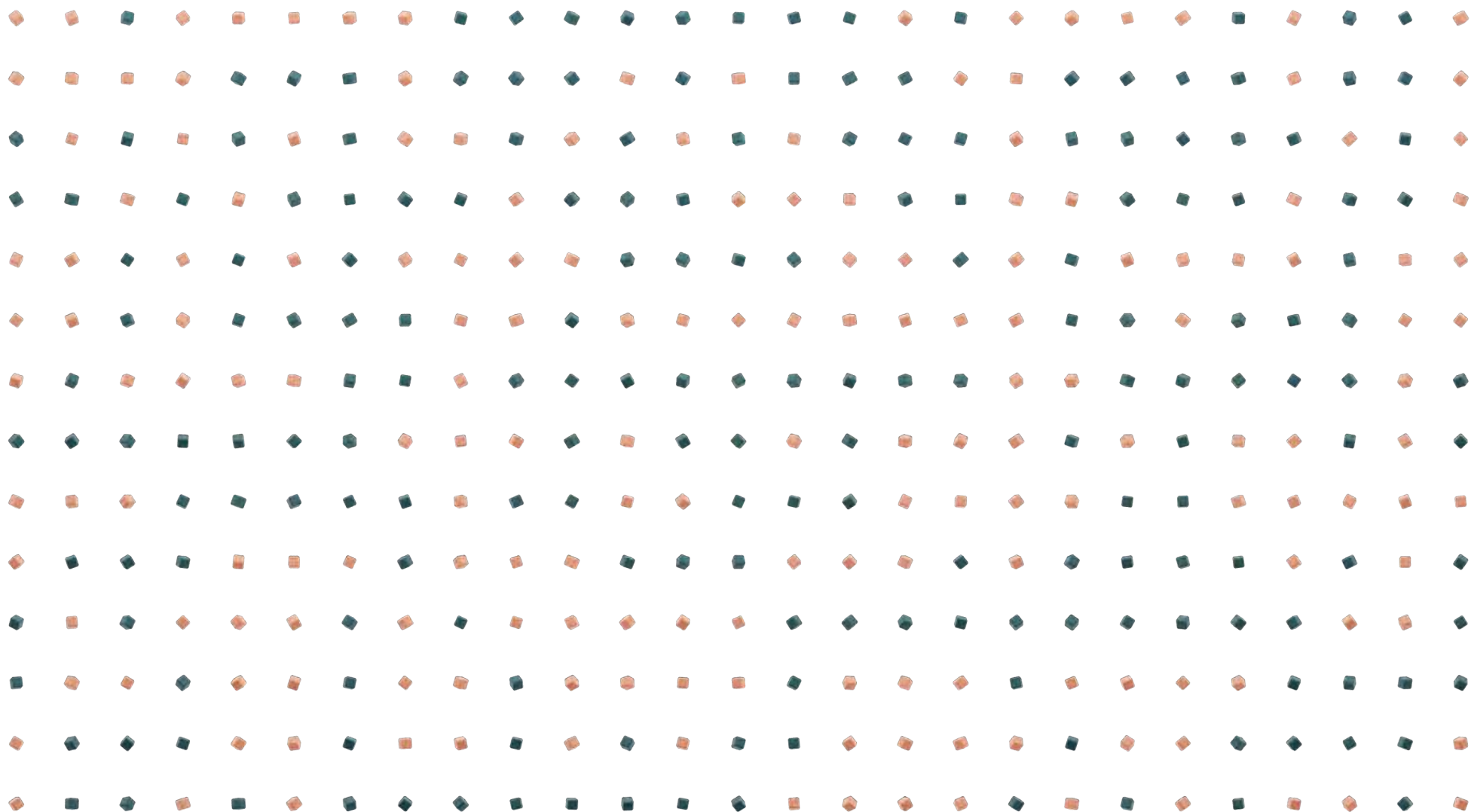
PR strategie (podpora strategického řízení)

V období implementace je vhodné Strategii podpořit PR kampaní, která bude prezentovat schválené cíle ve vztahu k zainteresovaným stranám ve městě, příp. regionu. Účelem této aktivity je průběžně podporovat strategické řízení kultury tak, aby diskuze o potřebách rozvoje kultury zůstala i nadále živá. Tuto roli by měl plnit především gestor Strategie, příp. ve spolupráci s dalším subjektem. Vhodnou platformou pro rozvoj této diskuze je:

- Mezioborová rada pro rozvoj kultury ve městě, resp. regionu.
- Kulturní/komunitní koordinátor.
- Sociální síť města a jeho organizací.
- Diskuzní fóra s tematickými a moderovanými diskuzemi.
- Projednání konkrétních záměrů s veřejností.
- Tiskové zprávy, aktuality/informace na webu regionu.

Ukázka projektové karty

Název projektu							
Garant projektu:	Harmonogram		1Q 21	2Q 21	3Q 21	4Q 21	1Q 22
Anotace projektu:	Etapa 1 Etapa 2 Etapa 3 Etapa 4						
Očekávané výsledky a přínosy:	Očekávané náklady: Zdroje financování: Provozní náklady (roční): Vzniklé úspory (roční): Projekt je podmíněn realizací jiného projektu: Na projekt navazuje další projekt:						
Cílové skupiny:							
Dopad projektu:							

Zadavatel strategie:
Statutární město České Budějovice

Supervize přípravy strategie za zadavatele:
Ondřej Kašpárek, Budějovice 2028 z.s.

Grafický design:
Matěj Chabera

